

**UNIVERZITA PALACKÉHO V OLOMOUCI**

**Filozofická fakulta**

**Katedra asijských studií**

**BAKALÁŘSKÁ DIPLOMOVÁ PRÁCE**

Prosodická analýza postpozičních sloves zai a dao

Prosodic Analysis of postpositional verbs zai and dao

OLOMOUC 2017 Kateřina Klanicová

Vedoucí diplomové práce: Mgr. Tereza Slaměnková, Ph.D.

Podklad pro zadání BAKALÁŘSKÉ práce studenta

PŘEDKLÁDÁ:	ADRESA	OSOBNÍ ČÍSLO
KLANICOVÁ Kateřina	Poličná 541, Poličná	F13606

**TÉMA ČESKY:**

Prosodická analýza postpozičních sloves "zai" a "dao"

**TÉMA ANGLICKY:**

Prosodic Analysis of postpositional verbs "zai" a "dao"

**VEDOUcí PRÁCE:**

Mgr. Tereza Slaměnková, Ph.D. - ASH

**ZÁSADY PRO VYPRACOVÁNÍ:**

Ve své bakalářské práci se zabývám analýzou základních jednoslabičných i dvojslabičných sloves modifikovaných postpozičními slovesy "zai" a "dao". Odborná literatura uvádí, že postpoziční slovesa "zai" a "dao", mají schopnost pojit se se slovesy, jejichž význam uvozuje pohyb nebo polohu. Každé z nich má nicméně schopnost pojit se pouze s omezeným okruhem základních sloves. Za cíl mé bakalářské práce si kladu vytvořit přehled základních sloves modifikovaných danými postpozičními slovesy, jež se vyskytují v Učebním slovníku jazyka čínského. Následně analyzuji jejich prosodické vlastnosti, kdy se zaměřím na velikost a rytmické členění segmentů, v nichž se postpoziční slovesa nachází. Nakonec budu komparovat zjištěné vlastnosti obou sloves mezi sebou.

**SEZNAM DOPORUČENÉ LITERATURY:**

1. NORMAN, Jerry. Chinese. New York: Cambridge University Press, 1988, 292 s.
2. ROSS, Claudia a Jing-heng Sheng MA. Modern Mandarin Chinese grammar: a practical guide. New York: Routledge/Taylor, 2006, xxvi, 397 s.
3. SUN, Chaofen. Chinese: A Linguistic Introduction. New York: Cambridge University Press, 2006, 234 s.
4. ŠVARNÝ, Oldřich a kol. Hovorová čínština v příkladech 3. Olomouc: Univerzita Palackého, 1998, 251 s.
5. ŠVARNÝ, Oldřich a UHER, David. Prosodická gramatika čínštiny. Olomouc: Univerzita Palackého, 2014. 163 s.
6. ŠVARNÝ, Oldřich a UHER, David. Úvod do studia hovorové čínštiny. Olomouc: Univerzita Palackého, 1997, 230 s. (2. přepr. vyd. Hovorová čínština: úvod do studia hovorové čínštiny. Olomouc: Univerzita Palackého, 2001, 190 s.)
7. ŠVARNÝ, Oldřich. Učební slovník jazyka čínského I-IV. Olomouc: Univerzita Palackého, 2000. 4. sv. (I. díl. 1998. lxiii+grafy (50)+ 289 s.; II. díl. 1999. s. 290-799.; III. díl. 1999. s. 800-1311.; IV. díl. 2000. s. 1312-1731 + 96 + 22 + xxi.)

Podpis studenta: .....

Datum: .....

Podpis vedoucího práce:



Datum: 18.6.2017

Prohlašuji, že jsem diplomovou práci na téma *Prosodická analýza postpozičních sloves zai a dao* vypracovala samostatně a uvedla veškeré použité zdroje a literaturu.

V Olomouci dne.....

Podpis.....

## ANOTACE

<b>Jméno a příjmení:</b>	Kateřina Klanicová
<b>Název fakulty a katedry:</b>	Filozofická fakulta, Katedra asijských studií
<b>Název práce:</b>	Prosodická analýza postpozičních sloves <i>zai</i> a <i>dao</i>
<b>Vedoucí práce:</b>	Mgr. Tereza Slaměniková, Phd.
<b>Počet znaků:</b>	97982
<b>Počet stran:</b>	67
<b>Počet zdrojů a literatury:</b>	16
<b>Klíčová slova:</b>	modifikovaná slovesa, postpoziční slovesa, segmenty, tónová prominence, sestupné sledy, akronymie, Oldřich Švarný

### **Anotace:**

Tato bakalářská práce si dává za cíl provést analýzu segmentů, jejichž součástí jsou slovesa modifikovaná postpozičním slovesem *zai* a *dao*, po stránce prosodické a syntaktické. Podklad pro vytvoření korpusu sloužil *Učební slovník jazyka čínského* od Oldřicha Švarného. V teoretické části vysvětluje pojmem modifikovaná slovesa a základní pravidla spolu s pojmy zabývající se prosodickou transkripcí. Analytická část vyhodnocuje text korpusu, jehož závěrem jsou určité kategorie v prosodické a syntaktické oblasti.

Srdečně děkuji všem, kteří mně byli při studiu a tvorbě této práce nápomocni. Zejména bych poděkovala své vedoucí práce Mgr. Tereze Slaměnikové, PhD. za odborné vedení při zpracování problematiky, cenné rady, vstřícnost a především velkou schovívavost. Zvláštní poděkování patří Bc. Barboře Slivoníkové a Bc. Petru Hodonskému za podmětné diskuse. Dále děkuji Bc. Elišce Kovářové za výraznou pomoc. Speciální poděkování také patří mým rodičům, kteří mi studium umožnili a byli mi vždy oporou.

# Obsah

<b>Seznam tabulek .....</b>	<b>8</b>
<b>Seznam zkratk .....</b>	<b>9</b>
<b>Ediční poznámka.....</b>	<b>10</b>
<b>1 Úvod .....</b>	<b>11</b>
<b>2 Materiály a metody .....</b>	<b>13</b>
2.1 Materiály .....	13
2.2 Metody .....	15
<b>3 Teoretická část .....</b>	<b>17</b>
3.1 Modifikovaná slovesa .....	17
3.2 Prosodická transkripce .....	18
<b>4 Analytická část .....</b>	<b>22</b>
4.1 Přehled základních sloves s postpozičním slovesem <b>zai</b> (在) .....	22
4.1.1 Jednoslabičná modifikovaná slovesa .....	22
4.1.2 Dvojslabičná modifikovaná slovesa .....	24
4.2 Analýza segmentů se základním slovesem a postpozičním slovesem <b>zai</b> (在).....	24
4.2.1 Segmenty s jednoslabičným základním slovesem .....	25
4.2.2 Segmenty s dvojslabičným základním slovesem.....	36
4.3 Vyhodnocení analýzy základních sloves s postpozičním slovesem <b>zai</b> (在)...	40
4.3.1 Segmenty s jednoslabičným základním slovesem .....	40
4.3.2 Segmenty s dvojslabičným základním slovesem.....	43
4.4 Přehled základních sloves s postpozičním slovesem <b>dao</b> (到).....	45
4.4.1 Jednoslabičná modifikovaná slovesa .....	45
4.4.2 Dvojslabičná modifikovaná slovesa .....	45
4.5 Analýza segmentů se základním slovesem a postpozičním slovesem <b>dao</b> (到)	
46	

4.5.1	Segmenty s jednoslabičným základním slovesem .....	46
4.5.2	Segmenty s dvojslabičným základním slovesem.....	53
4.6	Vyhodnocení analýzy základních sloves s postpozičním slovesem <b>dao</b> (到) .	54
4.6.1	Segmenty s jednoslabičným základním slovesem .....	54
4.6.2	Segmenty s dvojslabičným základním slovesem.....	57
<b>5</b>	<b>Závěr .....</b>	<b>60</b>
<b>6</b>	<b>Resumé.....</b>	<b>65</b>
<b>7</b>	<b>Seznam použité literatury .....</b>	<b>66</b>
<b>8</b>	<b>Přílohy.....</b>	<b>68</b>
8.1	Přílohy na CD.....	68

## **Seznam tabulek**

Tabulka č. 1: Velikost a četnost segmentů, jejichž součástí bylo ZJS a PS zai

Tabulka č. 2: Typy prominence a četnost ZJS a PS zai

Tabulka č. 3: Typy a četnost gramatických slov v segmentech s ZJS a PS zai

Tabulka č. 4: Typ rytmu a četnost segmentů, jejichž součástí bylo ZJS a PS zai

Tabulka č. 5: Velikost a četnost segmentů, jejichž součástí bylo ZDS a PS zai

Tabulka č. 6: Typy prominence a četnost ZDS a PS zai

Tabulka č. 7: Typy a četnost gramatických slov v segmentech s ZDS a PS zai

Tabulka č. 8: Typ rytmu a četnost segmentů, jejichž součástí bylo ZDS a PS zai

Tabulka č. 9: Velikost a četnost segmentů, jejichž součástí bylo ZJS a PS dao

Tabulka č. 10: Typy prominence a četnost ZJS a PS dao

Tabulka č. 11: Typy a četnost gramatických slov v segmentech s ZJS a PS dao

Tabulka č. 12: Typ rytmu a četnost segmentů, jejichž součástí bylo ZJS a PS dao

Tabulka č. 13: Typy prominence a četnost, jejichž součástí bylo ZDS a PS dao

Tabulka č. 14: Typy prominence a četnost ZDS a PS dao

Tabulka č. 15: Typy a četnost gramatických slov v segmentech s ZDS a PS dao

Tabulka č. 16: Typ rytmu a četnost segmentů, jejichž součástí bylo ZDS a PS dao



## Seznam zkratek

ČSAV	Československá akademie věd
LP	lokativní předmět
MS	modifikované sloveso
PGČ	ŠVARNÝ Oldřich, UHER David. <i>Prozodická gramatika čínštiny</i>
PS	postpoziční sloveso
USJČ	ŠVARNÝ Oldřich. <i>Učební slovník jazyka čínského</i>
XHC	Xiandai hanyu cidian
ZDS	základní dvojslabičné sloveo
ZJS	základní jednoslabičné sloveso
ZS	základní sloveso

Zkratky vyskytující se v této práci jsou napsány v příslušných kapitolkách

## **Ediční poznámka**

K přepisu čínských znaků do latinky byla použita abeceda pīnyīn s tónovými značkami. Tónové značky se nad postpozičními slovesy neobjevují, jelikož je O. Švarný ve své publikaci USJČ neuvádí. Prosodická transkripce byla pro lepší přehlednost zapsána pomocí fontu Arial. Znakové písmo je uvedeno ve zjednodušené formě jiǎntǐzì (简体字) pomocí fontu SimSun.

# 1 Úvod

Během studia každého cizího jazyka si uvědomujeme markantní rozdílnosti, jež se objevují v rovině gramatické, fonetické, sémantice a mnoha dalších. Jinak tomu není ani u čínského jazyka, který se od českého liší v řadě ohledů. Za základní stavební kámen všech jazyků je považováno sloveso. Výjimkou není ani čínský jazyk, ve kterém se nachází mnoho druhů sloves, jež se ve větě mění podle funkce a struktury, proto je jejich kategorizaci a určování věnována velká pozornost. Mezi ně patří i skupina sloves modifikovaných postpozičními slovesy *zai* a *dao*. Čínština, jakožto tónový jazyk využívá především rytmu řeči v promluvě. Její písemná a psaná forma se značně liší. K zápisu čínské promluvy slouží abeceda *pīnyīn* a prosodická transkripce, jež dokážou zachytit jevy, které mluvčí realizují. Například Švarného prosodická transkripce doplňuje *pīnyīn* o suprasegmentální aspekty promluvy. Toto téma je v současnosti aktuální a doposud nebyla zpracována hlubší prosodická a syntaktická analýza segmentů, ve kterých se slovesa modifikovaná postpozičními slovesy *zai* a *dao* nacházejí. Cílem mé bakalářské práce proto bude doplnit poznatky o dané problematice, a tak přispět k výzkumu O. Švarného. Korpus celé práce bude vycházet z jeho celoživotního díla *Učební slovník jazyka čínského*.

První fáze bude spočívat ve vyhledání všech příkladových vět, jejichž součástí jsou slovesa modifikována postpozičními slovesy *zai* a *dao*. Následně zpracuji dané věty do elektronické podoby a tím zhotovím podklad pro mou práci, na jehož základě se pokusím vytvořit přehled všech jak jednoslabičných, tak dvojslabičných základních sloves, která budou modifikována danými postpozičními slovesy. Poté provedu jejich prosodickou analýzu z hlediska velikosti segmentů, v níž se postpoziční slovesa nachází, a také se zaměřím na rytmické a syntaktické členění daných segmentů. Po zjištěných výsledcích provedu komparaci a zhodnotím rozdílnosti i podobnosti, které se vyskytnou v segmentech s danými postpozičními slovesy.

Dle definic O. Švarného a kol. v publikaci *Gramatika hovorové čínštiny v příkladech* je připojení postpozičních sloves jednou z variant, jež umožňuje za základní sloveso přidat lokativní předmět (Švarný a kol., 1993, s. 214). Další pravidlo, které je v publikaci zmíněno, se týká sémanticky vymezených sloves. Slovesa, která primárně vyjadřují činnost, a jejímž výsledkem je přemísťování a umístění objektu

„někam“, mohou být přidána k postpozicičním slovesům *zai* a *dao* (Švarný a kol., 1993, s. 203). Na základě těchto tvrzení předpokládám, že za modifikovanými slovesy bude primárně stát lokativní předmět. Další definice, jež se objevila v knihách *Úvod do studia hovorové čínštiny* a *Prozodická gramatika čínštiny* od O. Švarného a D. Uhra je, že základní jednoslabičná modifikovaná slovesa bývají primárně plně tónická, protože nesou lexikální význam, zatímco postpoziciční slovesa atonická, jelikož plní spíše funkci formálního ukazatele (Švarný, Uher, 1997, s. 41). U dvojslabičných sloves jednotlivých složek dochází ke ztrátě významu (v podvědomí mluvčího), proto bývá první slabika tónická a druhá atonická. Avšak cítí-li mluvčí, že slovo je složené, obvykle si jednotlivé složky zachovají svůj tón (Švarný, Uher, 1997, s. 41). Na základě mé analýzy předpokládám, že výše zmíněná hypotézy budou potvrzena.

Tato bakalářská práce se sestává ze dvou hlavních částí, a to teoretické a analytické. V teoretické části okrajově vysvětlím základní pojmy, které se týkají modifikovaných a postpozicičních sloves, poté stručně uvedu čtenáře do problematiky prosodie. Objasním pojem prozodická transkripce a její využití, následně vymezím základní pravidla, kterých se budu držet při samotném rozboru.

V analytické části vyhodnotím text korpusu, jehož výsledky zobecním a vytvořím určité kategorie, které by měly sloužit k snadnějšímu porozumění, studiu a pochopení postpozicičních sloves *zai* a *dao*. Co se týká jednotlivých kategorií, v rámci jednoho dělení budou jednotlivá modifikovaná slovesa rozdělena na základě sedmi stupňů prominence. Další kategorie se zaměřuje na rytmické členění daných segmentů, poté na velikost a počet slabik, ze kterých se segment skládal a opomenuto není ani syntaktické složení.

## 2 Materiály a metody

### 2.1 Materiály

Primárním pramenem a podkladem pro mou bakalářskou práci sloužil čtyřdílný dvojjazyčný tištěný slovník s titulem *Učební slovník jazyka čínského* od Oldřicha Švarného. Jak sám autor uvádí v úvodu, tato kompilace byla sestavena za účelem doplnit běžné učebnice a běžné slovníky čínštiny o údaje a informace o povaze slova (jednoslabičné, dvojslabičné a víceslabičné), jeho výstavbě, funkčních charakteristikách a prozodických vlastnostech. Také se snaží doplnit informace nepostradatelné pro spolehlivější, praktické i teoretické zvládnutí hovorové čínštiny, jež slouží především studentům a odborníkům čínského jazyka.

První částí slovníku je rejstřík znaků. Rejstřík je řazen podle písmen a spřežek v abecedě pīnyīn. Dále jsou znaky seřazeny podle tónů, jestliže jednotky mají stejný tón i znak, tak jsou dány v pořadí takovém, v jakém se vyskytují v daném slovníku. Některé znaky mají dvě a více čtení, tím pádem jsou uvedeny tolikrát, kolik mají čtení. U každého znaku se v kulatých závorkách objevuje pořadové číslo tak, jak je uvedeno ve slovníku, jelikož v samotném slovníku jsou znaky seřazeny podle výskytu v nahrávce, nikoliv podle abecedy pīnyīn.

Další kapitola se velice podrobně zabývá genezí slovníku. Tento projekt vznikl v Orientálním ústavu ČSAV v Praze v 50. letech, avšak tištěná podoba vyšla ve vydavatelství Univerzity Palackého v Olomouci na konci 90. let. Autor učební postupy ověřoval na univerzitách v Londýně, Paříži a USA. Také spolupracoval s řadou informátorů – rodilých mluvčích, převážně z Pekingu, aby byla zaručena možnost výzkumu bez narušování dialektických vlivů. Tato příručka volně navazuje na díla jako *Úvod do hovorové čínštiny*, *Úvod do studia hovorové čínštiny* a *Hovorové čínštiny v příkladech*.

Dále autor sepsal poznámky k praktickému použití slovníku, kde nechybí ani vysvětlení pořadí hesel, uspořádání výkladu hesel, seznam symbolů, abecední seznam zkratk atd. Součástí slovníku jsou příkladové věty, ve kterých se objevují dané jednoslabičné, dvojslabičné i víceslabičné jednotky. Tyto věty jsou také nahrávány a podle této nahrávky dále prozodicky transkribovány, přičemž se bral ohled na prominenci, oslabení či neutralizaci tónovosti slabik, rytmické stavby vět apod.

V slovníku nalezneme i méně obsáhle kapitoly než předchozí a to, *rozložení nahrávek a poznámky o znacích zjednodušených a složitých*. V této části nechybí ani seznam 54 automaticky zjednodušovaných komponentů. V neposlední řadě jsou součástí slovníků také podrobná fonetická cvičení s grafy. Zde jsou slabiky, slova i věty přepisovány do standardní české transkripce.

Jádrem této publikace, na jehož základě byly vypracovány její zbývající části, je samotný slovník. Slovník, jakožto nejobsáhlejší část práce, obsahuje 1969 hesel a zachycuje sylobosémény zapisované nejfrekventovanějšími znaky v pořadí, jak byly na Magnetofonovém kursu nahrány. Všímá si hlavně samotných funkčních charakteristik sylabosémémů, morfologických a semimorfologických struktur a nechybí ani výběr ustálených idiomatických spojení, ve kterých se dané sylabosémény vyskytují.

Každé jednotlivé heslo zabírá prostor na dvou protilehlých stranách, kdy vlevo, tedy na sudé stránce, je vždy zaznamenána frekvence znaku, jež vychází z publikace *Xiandai Hanyu Pinlü Cidian*, tedy slovníku vydaném v roce 1986 v Pekingu. Za frekvencí se objevuje znak ve zjednodušeném tvaru a zvětšeném fontu, za kterým se nachází pořadové číslo hesla. Pokud je znak součástí strukturních znaků, následuje za pořadovým číslem v malém fontu jednoduchý a poté tradiční znak, který je napsán v kulatých závorkách. Je-li závorka opatřena malým kroužkem, znamená to, že znak byl tvořen jedním nebo více komponenty ze seznamu 54 automaticky zkracovaných komponentů. Dále nechybí ani abecední pořadí hesla, jež je uvedeno v Abecedním rejstříku a jeho čtení v abecedě *pīnyīn*, za kterým se může objevit středník spolu s odkazem „*et. vide*“. Ten poukazuje na více čtení daného znaku a uvádí příslušná pořadová čísla dalších hesel, zapsaných týmž znakem. Součástí sudé stránky je také výklad jednoho nebo více sylaboséménů daných hesel, kdy česká významová aproximace významového obsahu sylaboséménů je značena značkou  $\Theta$ , nebo sylabosémény, jež spolu významově nesouvisí, jsou označeny a) b) c) atd. Pro potřeby cizinců, jež se čínskému jazyku teprve učí, jsou odvozeniny stejných syloboséménů označeny \* (je-li jich více, jsou uvedeny dvě i více hvězdiček). Funkční charakteristiku vyjadřují velká písmena s indexem nebo bez. Nakonec za značkou  $\blacklozen$  jsou uvedena dvoj a víceslabičná slova, která odpovídají sémantické i slohově druhové aproximaci sylaboséménů, avšak v čínskému jazyce nelze použít slovo jednoslabičné.

Na sudých stránkách napravo od výkladu nalezneme příkladové věty napsané ve znacích, zatímco na liché stránce se nachází fonetický přepis daných vět s vyznačením rytmického členění a překladem do češtiny. Překlad probíhal volně, aby věty v českém jazyce zněly co nejpřirozeněji. (Švarný, 1998, s. ix-1)

Za Švarného vrcholové dílo je považován právě tento čtyřdílný slovník, jehož cílem je podat nejen gramatickou a lexikologickou analýzu morfémů, ale i analýzu fonetickou. Jeho poznatky o prosodii čínštiny jsou uznávány zahraničními sinology a čínskými lingvisty a fonetiky. Co se týče slovníku, na kterém pan profesor Švarný pracoval téměř 50. let, byl připraven k publikaci již v druhé polovině 70. let, a však z různých, převážně politických důvodů, byl vydáván mnohem později a to v letech 1998 až 2000 (Třísková, 2011, s. 40-42).

## 2.2 Metody

Korpus mé práce vychází z USJČ. První krok tedy spočíval ve vyhledání všech jak jednoslabičných, tak i dvojslabičných základních sloves, která se objevila v USJČ a byla modifikovaná postpozičními slovesy *zai* a *dao*. Poté jsem vyselektovala všechny jejich příkladové věty a následně je převedla do elektronické podoby. Přepis se týkal nejen vět napsaných ve znacích, ale také jejich překladu a přepisu prosodické transkripce.

Co se týče přepisu prosodické transkripce, z důvodu lepší přehlednosti jsem se primárně řídila pravidly, které byly stanoveny v publikaci *Prozodická gramatika čínštiny*. Plně tónické slabiky jsou označeny tónovými značkami nad vokálem dané slabiky. Oslabeně tónické slabiky iktové se značí horním číselným indexem, neiktové dolním indexem; oslabeně tónické slabiky na začátku segmentu jsou ponechány bez jakéhokoliv označení, stejně tak slabiky atonické. Tónické slabiky se zvýrazněnou prominencí jsou vyznačeny ztučením příslušné slabiky (Švarný, Uher, 2014, s. 11). Jelikož se v některých částech prosodický přepis v *Učebním slovníku jazyka čínského* liší od přepisu uvedeného v knize *Prozodická gramatika čínštiny*, bylo nutné provést některé změny, a to: pan profesor Oldřich Švarný v USJČ značí zdůrazněně tónickou slabiku apostrofem před hláskou nesoucí tón, zatímco v publikaci PGČ se daná slabika značí tučným černým písmem. Další změna proběhla u oslabeně tónických neiktových slabik, jež nestály na začátku segmentu. Tyto slabiky byly v USJČ označeny tečkou pod příslušnou samohláskou, avšak podle PGČ se značí dolními číselnými indexi. Jedinou

výjimkou značení, která se objevuje v USJČ, ale v PGČ používána není, je půlobloučk pod samohláskou, který značí příznakový třetí tón. (Švarný, 1998, s. xlv).

Dalším krokem byla analýza jednotlivých vybraných vět, kde jsem se pouze okrajově věnovala struktuře kolónu a hlouběji jsem analyzovala segmenty, jejichž součástí byla modifikovaná slovesa. Segment byl rozebrán nejen po stránce prosodické, ale i syntaktické. V rámci prosodické analýzy jsem se věnovala typům rytmu, počtu a prominenci slabik. Z hlediska syntaxu jsem se soustředila na druh slov, která se nachází ve stejném segmentu jako modifikované sloveso. Kompletní analýza byla zároveň zpracována v přehledných tabulkách.

Během samotného výzkumu jsem se setkala s problematickými částmi a spornými segmenty. Například atonické větné částice *de* (的), *ba* (吧), *le* (了) nebo záložky *shàng* (上) i *lǐ* (里), a také slovesa *qù* (去) a *lái* (来), které následují za sestupným sledem, jsou chápány jako jeho součástí. Jinak tomu je u akronymického sledu, jelikož zde jsou výše zmíněné větné částice, záložky a slovesa chápána jakožto příklonky. Dalšími spornými segmenty byly čtyřslabičné a šestislabičné segmenty, jež se daly rytmicky rozdělit dvěma způsoby. Například segment /*táo-dao-nǎr-qu*/ můžeme chápat jako dva sledy sestupné, nebo jako akronymický sled s příklonkou. Zde jsem se uchýlila k variantě dvou sledů sestupných, jelikož to byla nejjednodušší cesta, jak více zobecnit danou problematiku. Také jsem se snažila co nejvíce ponechat významové složky pospolu a určit jejich rytmus, avšak i zde jsem narazila na komplikovanější úseky, kdy jsem od tohoto pravidla musela upustit. Například u segmentu /*zhù-zai-píngān-xiang*<sub>4</sub>/. V tomto segmentu lokativní předmět představuje název ulice, v běžném případě by byl název ponechán spolu v jednom sledu, jenže zde se první slabika lokativního předmětu vyskytla v plně tónické prominenci, druhá v tónické a třetí slabika v oslabeně tónické neiktové, takže jsem se přiklonila k řešení, kdy poslední slabika segmentu je brána za příklonku, jinak by nebylo možné daný segment rytmicky určit. Podobné situace nastaly i u jiných segmentů, avšak v těchto případech se nejednalo o rozdělení lokativního předmětu, nýbrž modifikovaného slovesa, kdy základní sloveso bylo v jiném rytmickém sledu než postpoziční. Jsem si vědoma, že některé segmenty by se daly určit jiným způsobem, avšak mé rozhodnutí uchýlit se k výše zmíněným volbám, pramenilo ze snahy nalézt co nejsystematičtější řešení.



### 3 Teoretická část

#### 3.1 Modifikovaná slovesa

Jedním způsobem jak blíže určit slovesa jsou jednoslabičné nebo vícetřídílné elementy, které se připojují za dané sloveso. V takto vzniklém celku je první složkou základní sloveso a druhou modifikátor, celek nazývaný jako modifikované sloveso. Tento jev je pro čínštinu charakteristický, do češtiny se často překládá jako jedno slovo, zpravidla dokonavé sloveso s předponou (Švarný, 1967, s. 187).

Modifikátory můžeme rozdělit na směrové a výsledkové. U směrových modifikátorů se jednoduché a složené elementy připojují ke slovesům za účelem vyznačit směr děje k mluvčímu nebo od mluvčího. „Základními směrovými modifikátory jsou dvě atonické jednoslabičné jednotky“: lái (来) a qù (去). Výsledkové modifikátory se připojují ke slovesům za účelem vyznačení úspěšného, zdárného nebo neúspěšného, nezdárného dosažení cíle slovesného děje. Mezi tyto modifikátory patří různé adjektivní a slovesné jednotky, například: wán (完), hǎo (好), cuò (错).

Dále mezi elementy, které se řadí do skupiny výsledkových modifikátorů, patří i takové, které mají stejnou funkci jako výsledkové modifikátory, ale se slovesem, ke kterému se připojují, nevytváří potenciální formu. Tyto typy slov jsou někdy označovány jako nepravé modifikátory, zde patří například wǎn (晚), zǎo (早).

Jinými elementy, řadící se také mezi výsledkové modifikátory jsou zài (在), dào (到) a gěi (给), které stojí za slovesem a jsou označovány jako postpoziční slovesa (Švarný a kol., 1998, s. 141-145). Základní slovesa, ke kterým se postpoziční slovesa zài a dào připojují, jsou sémanticky vymezena. Primárně vyjadřují činnost, jejímž výsledkem je přemístování a umístování objektu někam (Švarný a kol., 1993, s. 203). Postpoziční sloveso gěi stojí za slovesy s významem dávání (Švarný, Uher, 2014, s. 114). Také je vyžadována shoda mezi sémantickým obsahem základního a postpozičního slovesa. U některých je připojení postpozičního slovesa povinné, jindy fakultativní (Švarný, Uher, 2014, s. 130). Připojení postpozičního slovesa je jedna z variant, která umožňuje připojit k základnímu slovesu lokativní předmět (Švarný a kol., 1993, s. 214). „U sloves pohybu se na konec věty za určení místa klade většinou

sloveso lái (来) nebo qù (去), aby přesněji byl vymezen směr pohybu vzhledem k mluvčímu“ (Švarný, Uher, 2014, s. 115).

### 3.2 Prosodická transkripce

Čínský tónový jazyk zaznamenává psanou formu pomocí čínských znaků. K zápisu pro čtení slouží transkripční systém pīnyīn (拼音), který využívá latinky k přepisu do čínštiny. Tento systém byl uznán Mezinárodní organizací pro normalizaci v roce 1982. Avšak daný systém stále není schopný přesně zachytit všechny fonetické vlastnosti jazyka, proto na něj nahlížíme jako na abecedu, a tím pádem bylo zapotřebí obohatit jej o speciální přepis a to tzv. prosodickou transkripci (Kane, 2009, s. 22, 24). V této bakalářské práci je prosodická transkripce zpracována tak, jak ji vytvořil a zdokonalil O. Švarný. Vymyslel systém značek, díky kterým čtenář rozezná členění řeči a přízvuchnost slabik. (Třísková, 2011, č. 3, s. 40) Pan profesor čerpal z učebnice *Beginning Chinese a Dictionary of Spoken Chinese* od Johna DeFrancise, vydanou v roce 1963, kde se vyskytují tři stupně prominence a ve slovníku *Dictionary of Spoken Chinese* z roku 1966, kde je zachycen přízvuk. O. Švarný prosodickou transkripci v mnoha ohledech zdokonalil, rozlišuje například sedm stupňů prominence a vyznačuje rytmické členění vět. Avšak k zápisu prosodické transkripce pan profesor používal stroj, což přinášelo mnohá omezení, takže některé značky musely být vepsány do textu ručně (Třísková, 2011, č. 4, s. 45-50). V období, kdy docházelo k technologickému vývoji, docházelo i k menším úpravám v zaznamenávání prosodizovaného textu. Prosodická transkripce napomáhá studentům správně vyslovovat čínské věty. Švarného suprasegmentální teorie a prosodická transkripce je dodnes vyučována na Univerzitě Palackého v Olomouci (Pospěchová, 2016, s. 36, 37).

Pan profesor O. Švarný patří k celosvětově uznávaným sinologům. Značnou část svého života se věnoval výzkumu prosodických rysů ve vztahu ke gramatice. To dokazuje i jeho unikátní a celoživotní dílo *Učební slovník jazyka čínského*, který zachycuje veškeré zmíněné aspekty. V roce 1952 dokončil Disertační práci s názvem *Prosodické vlastnosti slabiky v čínštině a jejich modifikace v řeči souvislé* (Třísková, 2011, č. 3, s. 41-42), na kterou dále navazoval ve svých výzkumech. Nejčastějším citovaným zahraničním autorem, který se zabýval studiem realizace čínské promluvy je Gwang-tsai Chen. Gwang-tsai Chen provedl mimo jiné výzkum realizací čínských a anglických slov, které realizovali čínští a angličtí rodilí mluvčí. V roce 1974 byl na tato

téma vydán článek se závěrem, že rozsah tónů u čínských mluvčích je 1,5 krát větší než u anglicky mluvících spolupracovníků (Chen, 1974, abstrakt). Dohledala jsem i jiné články od zahraničních vědců, avšak jejich závěr obsahoval poznatky, jež dříve nadefinoval pan profesor Švarný ve svých publikacích. Toto téma je momentálně aktuální, stále vycházejí nové články a pořádají se konference po celém světě. V českém prostředí mnoho pedagogů z Univerzity Palackého v Olomouci navazuje na výzkum O. Švarného a dále ho rozšiřují. Například pan docent David Uher v publikaci *Prosodická gramatika čínštiny*, jež byla vydána v roce 2014. Paní doktorka Tereza Slaměnková v článku *Rytmické členění příkladových vět Učebního slovníku jazyka čínského (hesla 1-50)*, který byl publikován v deníku *Dálný východ* na začátku roku 2017 a paní doktorka Zuzana Pospěchová, jež vydala pojednání s názvem *Prosodická transkripce čínštiny a její využití v současnosti* opět v deníku *Dálný východ* v roce 2015.

V češtině se používá melodie hlasu jen k rozlišování smyslu vět, k naznačení citů, nálady apod., nepoužívá se k rozlišení významu slov. Naopak v čínštině, jakožto tónovém jazyce, je melodie hlasu využito v první řadě k rozlišování významu slov a teprve sekundárně k rozlišování smyslu vět jako celku (Švarný, 1967, s. 56-57).

Z lineárního členění se souvětí a věty v čínském jazyce mohou dělit na ucelené významové úseky s rytmičnou strukturou, nebo-li kóla. Kóla se dále rozdělují na menší rytmičné celky, a to segmenty, segmenty na slabiky. Slabiky se slučují do dvojslabičných a víceslabičných jednotek, které jsou dány především morfologickými a gramatickými vztahy, popřípadě stanovením zbývajících lichých slabik (Švarný, 1998, xliv-xlvi). Těmto jednotkám mohou předcházet předklonky a připojovat se k nim mohou příklonky (Švarný, Uher, 2014, s. 10). Dělení vět a souvětí na kóla se realizuje pomocí čárek a dvojčárek<sup>1</sup>. Segmenty se vyznačují sepsáním jejich slabik dohromady, pokud se jedná o morfologické struktury, jinak jsou slabiky spojeny spojovací čárkou (Švarný, 1998, xliv-xlvi).

Z rytmičného členění rozlišujeme slabiky podle prominence na atonické, oslabeně tónické, plně tónické a slabiky s výrazněnou prominencí (Švarný, Uher, 2014, s. 9-11). Atonické slabiky dělíme na atónové a neutralizované. Charakteristika atónových slabik je taková, že jsou vždy bez tónu, zatímco neutralizované slabiky

---

<sup>1</sup> Dané dělení nesouvisí tolik se strukturou řeči, jako spíše s náhodnou situací při dýchání, jež se objevila v nahrávkách, které zpracoval O. Švarný, ve své publikaci USJČ

mohou za jiných prosodických podmínek nabýt svůj původní tón. Kvůli tomu u slabik atónově neutralizovaných musíme počítat s možností uchování zbytku tónu. Dále dělíme slabiky plně tónické a oslabeně tónické na iktové a neiktové (Švarný, 1998, s. xlv).

Jednoslabičná sloves se až na některé výjimky vyslovují tónicky (ať už oslabeně, či plně), zatímco dvojslabičná slovesa mohou mít obě slabiky plně tónické (Švarný, 1967, s. 125), avšak v takových to případech bývá z pravidla jedna ze slabik plně tónická a druhá oslabeně tónická nebo plně tónická, ale méně prominentní. (Švarný, 1967, s. 45).

Přízvuk bývá často důležitým ukazatelem významové složky dvojslabičného slova. Zpravidla prvky s pouhým formálním ukazatelem bývají atonické, zatímco složky s plným lexikálním významem jsou tónické (Švarný, Uher, 1997, s. 41). Z tohoto důvodu jsou postpoziční slovesa připojující se k jednoslabičným slovesům v naprosté většině případů atónové (Švarný, Uher, 2014, s. 130). Jestliže u dvojslabičných sloves došlo u jednotlivých složek ke ztrátě významu (v podvědomí mluvčího), bývá tonická první slabika a atonická druhá. Zatímco cítí-li mluvčí, že slovo je složené, obvykle si jednotlivé složky zachovají svůj tón (Švarný, Uher, 1997, s. 41).

Čínština rozděluje věty na jednotlivé rytmické celky (především spojuje slabiky do dvou slabičných sledů). V takových to případech jsou první slabiky převážně tónické, za nimiž následuje slabika atonická (jak atónová, tak i tónově neutralizovaná). Dále mohou nastat případy, kdy obě slabiky jsou tónické. Za takových okolností dochází k vzájemnému přizpůsobování obou slabik. Výše zmíněné dvojslabičné sledy se mohou spojovat se zbývajícími jednoslabičnými jednotkami, nebo s dalšími dvojslabičnými sledy v daném segmentu (Švarný, Uher, 2014, s. 134-135). Také si musíme uvědomit, že podle prosodické gramatiky nemohou uvnitř segmentu stát vedle sebe dvě slabiky s iktem, zatímco v kólu je běžně tolerováno sousedství dvou iktových slabik, ale jsou odděleny mezerou (Švarný a kol., 1993, s. 52).

V rámci kóla i segmentu se slabiky seskupují do dvou a více slabik sestupného sledu nebo vzestupného sledu. Jednoiktové dvojslabičné segmenty jsou převážně tvořeny sestupnými sledy, zatímco zbývající jsou vzestupné. Větší polovinu takových to segmentů tvoří lexikálními jednotkami, kompozita. Menší polovina je tvořena jednoslabičnými slovesy s gramatickými ukazateli. Trojslabičné jednoiktové segmenty

se skládají z předklonky a dvojslabičného sledu sestupného, a nebo sledu vzestupného, jež je tvořen, buď dvojslabičným sledem a příklonkou, a nebo trojslabičným sledem vzestupným. Jednoiktové čtyřslabičné segmenty vznikají dvěma způsoby. Zaprvé je segment složený ze dvou dvojslabičných sledů, kdy se iktus většinou realizuje na prvním sledu. Zadruhé čtyřslabičný segment vzniká kombinací předklonka, dvojslabičný sled a příklonka. Dvojslabičný sled je zpravidla sestupného charakteru, který je nejčastěji vyjádřen dvojslabičným slovesem včetně sloves modifikovaných a reduplikovaných jednoslabičných sloves. Pětislabičné jednoiktové segmenty jsou tvořeny sestupnými sledy, kterým předchází předklonka a připojuje se příklonka. Ve víceslabičných segmentech dochází k uspořádání sestupných i vzestupných sledů s lichými slabiky, nebo sestupných sledů, ve kterých se objevuje atónická slabika na konci. Slabiku na konci chápeme jako „doznívání tónu“ slabiky předcházející, a tak vznikají rytmické kombinace jako například: askronymické sledy, nebo akronymický sled spolu se sestupným sledem a lichou slabikou apod. (Švarný, Uher, 2014, s. 14-17)

Často jsou sledy tří i čtyř slabik rytmicky rozlišeny, takže u nich můžeme zaznamenat akronymický rytmus (Švarný, Uher, 2014, s. 10-12). U dvojiktových segmentů můžeme pozorovat kombinaci sestupného sledu s připojenou jednoiktovou slabikou lichou. „Tento sled připomíná trojslabičné metrum- kretik“, zatímco kombinace dvojslabičného sledu sestupného s dvojslabičným sledem vzestupným připomíná čtyřslabičné metrum- choriamb (Švarný a kol., 1998, s. 42). Čtyřslabičné segmenty s akronymickým rytmem jsou nejčastěji tvořeny dvěma dvojslabičnými sledy, kdy první sled má sestupný a druhý vzestupný charakter. Víceslabičné akronymické segmenty typu sled sestupný a sled vzestupný jsou méně časté (Švarný, Uher, 2014, s. 18-19).

## 4 Analytická část

V analytické části se věnuji rozboru segmentů, ve kterých byla nalezena základní slovesa modifikovaná postpozičními slovesy **zai** a **dao**. Zaprvé uvádím přehled jednoslabičných a dvojslabičných základních sloves, jež byla modifikovaná postpozičním slovesem **zai**. Za přehledem následuje samotná analýza, kde se nejprve zaměřím na segmenty s jednoslabičnými slovesy a poté s dvojslabičnými. Analyzované segmenty, jsou rozděleny do podkategorií, podle jejich velikosti. V každé podkategorii se zaměřím na četnost a typ prominence modifikovaných sloves. Dále na typ a četnost slov, jež se objevila ve stejném segmentu jako základní nebo modifikované sloveso, a také na rytmus, velikost a četnost daných segmentů. Na závěr vyhodnotím zjištěné výsledky, které zpracuji do přehledných tabulek. Stejný postup jsem zvolila u sloves modifikovaných postpozičním slovesem **dao**. Zkratky použité v textu jsou vysvětleny v kapitole seznam zkratk.

### 4.1 Přehled základních sloves s postpozičním slovesem **zai** (在)

#### 4.1.1 Jednoslabičná modifikovaná slovesa

按在 àn zai- tlačit, tisknout	待在 dāi zai- prodlévat, zůstat, být *někde*
巴在 bā zai- přichytit se na *něčem*, plazit se po *něčem*, přidržovat se *něčeho*, viset na *něčem*, lpět, přischnout na	倒在 dǎo zai- zřítit se, svalit se, přehodit do, přendat do
摆在 bǎi zai- rozmířovat, uspořádat, být umístěn *někde*	倒在 dào zai- nalévat do, vylévat
包在 bāo zai- být obsažen, být zahrnut	掉在 diào zai- padat
憋在 biē zai- uzavírat, tísnit *někde*	钉在 dìng zai- sešívát, spojovat vazbou
泊在 bó zai- kotvit	顶在 dǐng zai- nést expl. na hlavě
藏在 cáng zai- schovávat se, být schován, schovávat *někde*	堆在 duī zai- hromadit, dávat na hromu
插在 chā zai- vsunout, vložit, strčit	放在 fàng zai- položit *něco někam*
叉在 chá zai- uvíznout *někde*	伏在 fú zai- ležet (obličejem dolů), zalehnout
产在 chǎn zai- rodit se	挂在 guà zai- *něco* pověsit na *něco*, viset na *něčem*, starostlivě se znepokojovat, být neklidný, se znepokojením stále myslet na
沉在 chén zai- být ponořen, ponořit	横在 héng zai- *něco* položit napříč přes, ležet napříč přes *něco*
出在 chū zai- rodit se	划在 huà zai- začleňovat
处在 chù zai- nacházet se v postavení *někoho*, nacházet se v situaci *někoho*	混在 hùn zai- smíchat se, smísit
存在 cún zai- ukládat	

记在 jì zai- dobře si zapamatovat,  
 zaznamenávat \*něco\*, udělat seznam  
 \*něčeho\*  
 寄在 jì zai- uložit, uschovat  
 挤在 jǐ zai- tlačit se \*někde\*  
 夹在 jiā zai- sepnout, spojit něco,  
 zachytit, vstřít \*něco\*, uvíznout  
 \*někde\*  
 僵在 jiāng zai- stát na rozpacích,  
 nechat stát v rozpacích  
 搅在 jiǎo zai - směšovat, poplést  
 结在 jié zai- vázat  
 聚在 jù zai- shromáždit se, dát do kupy,  
 sejít se pospolu, shromáždit \*něco\*  
 圈在 juān zai- uzavřít expl. v ohradě  
 nebo oplocení, zavřít  
 靠在 kào zai- opřít o, opírat o  
 困在 kùn zai- zavřít, obklíčit někoho  
 \*někde\*, být v tísnivé situaci \*někde\*  
 落在 là zai- zůstat vzadu,  
 zapomenout na, opomenout vzít s sebou  
 赖在 lài zai- setrvat \*někde\*  
 连在 lián zai- něco připojit k \*něčemu\*,  
 \*něco\* napojit na \*něco\*, být spojen  
 dohromady  
 留在 liú zai- nechat \*někde\*  
 落在 luò zai- padnou do rukou, dostat  
 se do rukou, spustit se, usadit se  
 埋在 mái zai- zakopávat, skrývat  
 v zemi, ukládat do země  
 抹在 mǒ zai- mazat, zamazávat,  
 nahazovat  
 没在 mò zai- ponořit se do, být  
 ponořen v  
 扭在 niǔ zai- držet se v křížku, zápasit  
 spolu ve rvačce  
 趴在 pā zai- spočívat na, být nakloněn  
 nad  
 盘在 pán zai- ležet svinut \*někde\*, být  
 otočen \*někde\*, být otočen kolem  
 \*něčeho  
 泡在 pào zai- namáčet  
 碰在 pèng zai- vrazit do, narazit na  
 卡在 qiǎ zai- uvíznout \*někde\*  
 绕在 rào zai- \*něco\* ovinout kolem  
 \*něčeho\*  
 扔在 rēng zai- vrhat, házet  
 塞在 sāi zai- \*něco\* cpát \*někam\*,  
 \*něco\* rychle vložit \*někam\*  
 闪在 shǎn zai- bleskem uskočit,  
 mihnout se  
 伤在 shāng zai- být zraněn \*někde\*  
 拴在 shuān zai- přivazovat  
 睡在 shuì zai- ležet, pohodlně spočívat,  
 spát  
 躺在 tǎng zai- ležet  
 跳在 tiào zai- skočit \*někam\*  
 贴在 tiē zai- nalepovat \*menší předmět  
 na větší\*  
 停在 tíng zai- stát, mít stanoviště,  
 parkovat  
 涂在 tú zai- \*mazlavou hmotu\* nanášet  
 \*někam\*  
 团在 tuán zai- být svinut \*někde\*  
 忘在 wàng zai- \*něco\* zapomenout  
 \*někde\*  
 系在 xì zai- přivazovat  
 陷在 xiàn zai- zabřednout, propadat  
 倚在 yǐ zai- opírat se  
 映在 yìng zai- zobrazovat se, odrážet  
 se  
 拥在 yōng zai- tlačit se \*někde\*  
 站在 zhàn zai- stát, stoupnout si  
 照在 zhào zai- svítit na  
 枕在 zhěn zai- opírat (hlavu) o \*něco\*  
 住在 zhù zai- bydlet \*někde\*  
 驻在 zhù zai- být ubytován  
 坐在 zuò zai- sedět

#### 4.1.2 Dvojslabičná modifikovaná slovesa

包括在 bāokuò zai- být obsažen, být zahrnut	寄居在 jìjū zai- bydlet, přebývat *někde*
沉浸在 chénjìn zai- být ponořen	寄生在 jìshēng zai- parazitovat *někde*
陈列在 chénliè zai- rozestavovat, uspořádat	纠缠在 jiūchán zai- zaplést se do, být zavléčen do
沉醉在 chénzùi zai- být opojen, být uchvácen	寄住在 jìzhù zai- bydlet, přebývat *někde*
出产在 chūchǎn zai- rodit se	居住在 jūzhù zai- bydlet, sídlit *někde*
储蓄在 chūxù zai- ukládat jako zásoby, šetřit	牵连在 qiānlián zai- zátáhnout *někoho do něčeho*
存放在 cúnfàng zai- zanechat, položit	侨居在 qiáojū zai- žít jako vystěhovalec *někde*
登记在 dēngjì zai- být zaznamenán, být zanesen do seznam	生长在 shēngzhǎng zai- růst
附设在 fùshè zai- patřit jako pobočka k, patřit jako vedlejší zařízení k	停泊在 tíngbó zai- kotvit
横躺在 héngtǎng zai- *něco* položit napříč přes, ležet napříč přes *něco*	团聚在 tuánjù zai- shromáždit, sejít se pospolu
划分在 huàfēn zai- *něco* zařazovat *někam*	围困在 wéikūn zai- zavřít, obklíčit někoho *někde*
欢聚在 huānjù zai- shromáždit, sejít se pospolu	陷落在 xiànluò zai- padat, dostat se do
寄存在 jìcún zai- uložit, uschovat	

#### 4.2 Analýza segmentů se základním slovesem a postpozičním

##### slovesem zai (在)

V této části mé bakalářské práce jsem provedla analýzu dvě stě osmdesáti dvou segmentů, ve kterých se objevila jak jednoslabičná, tak i dvojslabičná slovesa, modifikovaná postpozičním slovesem zai. Segmenty, ve kterých se nacházela základní jednoslabičná slovesa, byla rozdělena podle počtu slabik, zatímco segmenty s dvojslabičným základním slovesem jsem dělila jiným způsobem. Důvodem odlišného rozdělení byl jev, kdy se základní sloveso spolu s postpozičním slovesem nenacházelo dohromady, jelikož postpoziční sloveso bylo součástí následujícího segmentu. Proto segmenty dělím na ty, ve kterých se nacházelo, jak základní sloveso, tak i postpoziční sloveso a na ty, kde bylo pouze základní sloveso.

Jednoslabičná základní slovesa se objevila v dvě stě padesáti tři vět, v segmentech o velikosti dvou až osmi slabik, zatímco dvojslabičná základní slovesa byla nalezena v dvaceti devíti větách v segmentech o velikosti dvou až devíti



slabik. Podrobnější analýzu jednotlivých segmentů detailněji rozebírám v následujících podkapitolách<sup>2</sup>.

## 4.2.1 Segmenty s jednoslabičným základním slovesem

### 4.2.1.1 Dvojslabičné segmenty

Dvojslabičné segmenty s jednoslabičným základním slovesem mají 19% zastoupení. Tyto segmenty se vyskytly především v kólech o délce tří segmentů s různým počtem slabik.

Ve všech dvojslabičných segmentech mělo základní sloveso plně tónickou prominenci a postpoziční sloveso atonickou, neutralizovanou. Tento jev je dán tím, že základní sloveso nese lexikální význam, zatímco postpoziční sloveso stojí ve funkci gramatického ukazatele (Švarný, Uher, 1997, s. 41). Z tohoto důvodu byly dvojslabičné segmenty vždy v sestupném sledu s iktem na první slabice.

Příklad: // fàng-zai // položit někam

### 4.2.1.2 Trojslabičné segmenty

Trojslabičné segmenty se nejčastěji vyskytly v kólech o velikosti dvou nebo tří segmentů, jejichž zastoupení tvoří z celkového počtu 12 %. Stejně jako u dvojslabičných kompozit, v rámci prominence, mělo základní sloveso plně tónickou prominenci. Ve dvou případech jsem u základního slovesa zaznamenala sníženou prominenci na oslabeně tónickou neiktovou slabiku. Důvodem snížené prominence bylo plně tónické nebo zdůrazněně tónické příslovce, stojící před výše zmiňovaným slovesem.

Z hlediska syntaktického v rámci jednoho segmentu se v osmi větách za postpozičním slovesem objevil lokativní předmět. Ve všech takovýchto případech jsem zaznamenala segment v akronymickém rytmu. Tento jev je charakteristický dvojslabičným sledem sestupným, za kterým následuje iktová slabika lichá (Švarný a kol., 1998, s. 42).

Příklad: // zuò-zai-zher<sup>4</sup> // sedět zde

---

<sup>2</sup> V následující analýze segmentů, ve kterých se objevila jednoslabičná základní slovesa, nerozebírám prominenci postpoziční slovesa, jelikož se všechna daná slovesa vyskytla v atonické prominenci. Z toho důvodu se zaměřuji pouze na tónovou prominenci základních sloves, avšak to neplatí u segmentů, jejichž součástí jsou dvojslabičná základní slovesa

V jedenácti případech před základním slovesem stálo příslovce (vždy na začátku segmentu), které se vyskytlo v zdůrazněné tónické, plně tónické nebo oslabeně tónické neiktové prominenci. Jak již bylo výše zmíněno, pokud příslovce není oslabeně tónické neiktové, mělo vždy větší prominenci než základní sloveso. Z tohoto důvodu byly zde sestupné sledy v kombinaci buď zdůrazněné tónické příslovce a plně tónické základní sloveso (příklad a), nebo zdůrazněné tónické příslovce a oslabeně tónické neiktové základní sloveso (příklad b), a nebo plně tónické příslovce spolu s základním oslabeně tónickým neiktovým slovesem (příklad c). V opačných případech došlo k tomu, že příslovce mělo oslabeně tónickou neiktovou prominenci a základní sloveso stojící za ním bylo plně tónické. Zde se uplatnil rytmický vzorec: předklonka + sestupný sled (příklad d).

Ve dvou případech před modifikovaným slovesem stálo příslovce ve formě zápornky **bié** ( 别 ). Zápornka **bié** se vyskytuje v rozkazovacích větách (Švarný, Uher, 2014, s. 70). V takovém to segmentu byla opět sestupná prominence. Příslovce bylo zdůrazněné tónické, základní sloveso plně tónické a postpoziční sloveso atonické. Dle mého názoru důvodem zdůrazněné tónické zápornky bylo citové zabarvení mluvčího, který intonačně podtrhl nejdůležitější informaci svého sdělení. Z tohoto důvodu bylo **bié** v daném kolónu prominentně nejvýraznější (příklad e).

Příklad: a - // **dōu-rēng-zai** // vše naházet někam

b - // **dōu-tuan<sub>2</sub>-zai** // vše je svinuto někde

c - // **dōu-zuo<sub>4</sub>-zai** // všichni sedí někde

d - // **dou-zhù-zai** // všichni bydlí někde

e - // **bié-zuò-zai** // nesedat si

Poslední syntaktickým složením segmentu obsahovalo osobní zájmeno, které stálo před základním slovesem. Ve všech devíti případech se uplatnil rytmus: předklonka (osobní zájmeno oslabeně tónické neiktové), za kterou následoval sestupný sled ve formě modifikovaného slovesa (plně tónické základní sloveso a atonické postpoziční).

Příklad: // **wo-zhù-zai** // já bydlím někde

#### 4.2.1.3 Čtyřslabičné segmenty

Čtyřslabičné segmenty se objevily v sedmdesáti dvou příkladových větách a stejně jako předchozí se převážně vyskytly v kólech se dvěma nebo třemi segmenty. V rámci prominence, až na pár výjimek (zdůrazněně tónickou nebo oslabeně tónickou iktovou prominencí), bylo základního slovesa plně tónické.

Ze syntaktického hlediska se většina modifikovaných sloves vázala s lokativním předmětem, a to v padesáti sedmi případech. Dané segmenty se převážně skládaly z dvou dvojslabičných sestupných sledů (příklad a). Základní sloveso mělo nejen plně tónickou prominencí, ale i zdůrazněně tónickou nebo oslabeně tónickou neiktovou. V korpusu se také několikrát objevila rytmická kombinace, kdy první sled byl sestupný a druhý vzestupný (příklad b), což je ve výsledku akronymický rytmus. V sestupném a následně vzestupném sledu bylo základní sloveso vždy plně tónické.

Příklad: a - // diào-zai-héli // spadnout do vody

b - // duī-zai-qíángjiǎor // nahromadit nářadí

V šesti větách za postpozičním slovesem následoval výraz yíkuàir (一块儿) nebo yìqǐ (一起). Tento jev najdeme pouze za modifikovanými slovesy, které primárně znamenají „dát něco dohromady“. V takovýchto případech byl vždy segment v akronymickém rytmu, složený z dvojslabičného sledu sestupného a dvojslabičného sledu vzestupného. Základní sloveso mělo pokaždé plně tónickou prominencí.

Příklad: // hùn-zai-yíkuàir // smíchat dohromady

// jié-zai-yìqǐ // svázat dohromady

Pouze v jednom případě se vyskytl čtyřslabičný segment, jehož součástí bylo modifikované sloveso, za nímž se objevilo deiktické slovo spolu s numerativem. Opět v rytmu dvou po sobě jdoucích dvojslabičných sestupných sledů s plně tónickým základním slovesem (příklad a). Dalším ojedinělým případem bylo jméno přívlastku za modifikovaným slovesem. Stejně jako v předchozím případě i zde se segment skládal ze dvou sestupných sledů s plně tónickým základním slovesem (příklad b).

Příklad: a - // zhù-zai-nei<sup>4</sup>-zuo // bydlet tamhle v tom

b - // rēng-zai-ta<sup>1</sup>-d // házet do jeho / jejího

Nyní se zaměřím na pozici před modifikovanými slovesy. Například u slovesa cún (存) objevilo modální sloveso (příklad a), zatímco v dalším případě před slovesem jiāng (僵) stálo prepoziční sloveso s osobním zájmenem (příklad b). V obou případech se opět segment skládal ze dvou sestupných sledů a obě základní slovesa měla plně tónickou prominenci.

Příklad: a - // kěyi-cún-zai // moci uložit

b - // ba<sup>3</sup>-ta-jiāng-zai // nechat ho stát u

V korpusu jsme také narazila na tři věty, kdy se modifikované sloveso nacházelo uprostřed segmentu a vázalo na sebe osobní zájmeno i lokativní předmět. Ve všech případech došlo ke kombinaci: předklonka (osobní zájmeno) + trojslabičný akronymický rytmus (MS a LP). Základním sloveso bylo buď ve zdůrazněně tónické prominenci, a nebo plně tónické.

Příklad: // ta-zhàn-zai-nàr // stál tam

Následující dvě kombinace jsem zaznamenala pouze jedenkrát. První případ se týkal iniciálního slova nacházející se ho před základním slovesem a lokativní předmět stojící za postpozičním slovesem. Segment se skládal z předklonky (deiktické slovo) a trojslabičného akronymického rytmu, jehož součástí bylo plně tónické základní sloveso a zdůrazněně tónický lokativní předmět (příklad a). Druhý případ měl syntaktické složení v kombinaci: příslovce + MS + LP. Segment byl v čtyřslabičném akronymickém rytmus s iktem na poslední slabice (příklad b).

Příklad: a - // gai-fàng-zai-nǎr // kam ho dát

b - // zhǐ-zhàn-zai-nar<sup>4</sup> // nestůjte tam jenom

#### 4.2.1.4 Pětislabičné segmenty

Pětislabičné segmenty, které měly 21% zastoupení z celého korpusu, se nejčastěji vyskytly v kólech o velikosti jednoho až dvou segmentů. Základní sloveso bylo ve většině případů plně tónické, zatímco zbylá slovesa se objevila v zdůrazněně tónické nebo oslabeně tónické iktové prominenci.

Stejně jako u předchozích seskupení, se i zde většina modifikovaných sloves vázala s lokativním předmětem, a to ve čtyřiceti větách z padesáti čtyř. Základní sloveso

bylo, až na jednu výjimku (zdůrazněně tónickou), plně tónické. V 50 % případů došlo k rytmické kombinaci: dvojslabičný sled sestupný s následným trojslabičným sledem sestupným. Většinou první slabika trojslabičného sestupného sledu měla zdůrazněně tónickou prominenci (příklad a), zatímco ve zbývajících případech plně tónickou (příklad b). Nezřídka součástí trojslabičného sestupného sledu byla větná částice **le** (了), **ba** (吧) a nebo **de** (的) (příklad c).

V dalších 50 % větách byl segment zaznamenán v akronymickém rytmu. První typ daného rytmu obsahoval pětislabičný akronymický rytmus složený z dvojslabičného sledu sestupného, za nímž následoval trojslabičný akronymický sled (příklad d). Druhý typ byl složen z čtyřslabičného akronymického rytmu (dvojslabičný sestupný a vzestupný sled) s tím, že poslední slabika segmentu byla příklonka, v podobě větné částice **le** (了), **ba** (吧) a **de** (的) (příklad e), a také záložek **shàng** (上) a **lǐ** (里) (příklad f). V jednom případě měla záložka **lǐ** (里) plně tónickou prominenci. Jak již bylo v úvodu zmíněno, kvůli složitosti segmentu, je chápána jakožto příklonka, která následuje za čtyřslabičným akronymickým sledem (příklad g). V korpusu jsem také narazila na případ, kdy lokativní předmět představoval název ulice **píngān-xiang**<sub>4</sub>. I přestože se jedná o ucelený název, tak jsem lokativní předmět rozdělila na dvojslabičný sled vzestupný (první dvě slabiky **píngān**) a příklonku (**xiang**<sub>4</sub>). Důvodem byla opět složitost daného segmentu, jež bylo možné rozdělit na jednotlivé sledy pouze tehdy, když se neuchovaly významové celky spolu (příklad h).

Příklad: a - // àn-zai-**yǐzishang** // tlačit na židli

b - // fàng-zai-zhuōzishang // položit na stůl

c - // là-zai-hòutou-le // zůstatv pozadu

// fàng-zai-**chuángshang-ba** // polož/te na postel

// liú-zai-jiāli-d // zůstat doma

d - // héng-zai-lù-zhōngjiān // ležet napříč přes cestu

// dào-zai-**píngzili**<sup>3</sup> // nalít do láhve

e - // liú-zai-běijīng-le // zůstat v Pekingu

// cún-zai-wǒ-zhèr-ba // uložit tady u mě

// zhàn-zai-ménkǒu-d //

f - // bā-zai-guōdǐshang // přichytit ke dnu hrnce

// cún-zai-yínhángli // uložit v bance

g - // zhù-zai-shídònglǐ // žít v jeskyni

h - // zhù-zai-píngān-xiàng<sub>4</sub> // bydlím v uličce *Pching-an-siang*

Ve čtyřech případech místo lokativního předmětu se za postpozičním slovesem objevil výraz *yíkuàir* (一块儿) s větnou částicí *ba* (吧), nebo výraz *yìqǐ* (一起) s následnou větnou částicí *le* (了). Stejně jako u čtyřslabičných segmentů, se tento jev vyskytl ve větách, jejichž překlad má primární význam „dát něco dohromady“. Modifikované sloveso bylo sestupného sledu, zatímco výraz vzestupného, tím pádem vznikl čtyřslabičný akronymický rytmus. Na samém konci segmentu se nacházela atonická příklonka ve formě větných částic. Základní sloveso bylo v plně tónické prominenci.

Příklad: // dīng-zai-yíkuàir-ba // sešívat dohromady

// jiǎo-zai-yìqǐ-le. // motat dohromady

V jednom jediném případě se za modifikovaným slovesem vyskytlo deiktické slovo s číslovkou a numerativem. Opět ve dvou po sobě jdoucích sestupných sledů (dvojslabičném a následně trojslabičném). Jak lze z níže uvedeného příkladu vyčíst, i zde mělo základní sloveso plně tónickou prominenci.

Příklad: // huà-zai-lìng-yi-ge // začlenit do jiné

V šesti větách v pětslabičném segmentu, stejně jako u předchozích segmentů s nižším počtem slabik, stálo před modifikovaným slovesem příslovce nebo osobní zájmeno a za postpozičním slovesem se opět nacházel lokativní předmět. Základní sloveso mělo různé stupně prominence (zdůrazněně tónické, plně tónické, plně tónické iktové). Protože jak příslovce, tak i osobní zájmeno stálo na začátku segmentu v oslabeně tónické neiktové prominenci, byl rytmus segmentu složen z předklonky

(příslovce nebo osobní zájmeno) a dvou po sobě jdoucích dvojslabičných sestupných sledů (MS a LP).

Příklad: // **bie-fang<sup>4</sup>-zai-zuīli** // nepokládat do úst

// **ta-jiāng-zai-nàr-le** // on/a tam stál/a v rozpacích

Ve dvou větách došlo k tomu, že se segment skládal jak z osobního zájmena, tak i příslovce + MS, za nímž následoval lokativní předmět. První věta obsahovala plně tónické základní sloveso a zdůrazněně tónické příslovce. Tím pádem byl rytmus daného segmentu ve složení: předklonka + čtyřslabičný akronymický rytmus (příklad a). Druhá věta měla plně tónické příslovce, za nímž se objevilo zdůrazněně tónické základní sloveso, takže došlo k rytmické kombinaci: předklonka + dva dvojslabičné vzestupné sledy (příklad b).

Příklad: a - // **ta-hái-zhàn-zai-nàr** // on/a tam ještě stál/a

b - // **ni-hái-zhàn-zai-zher<sup>4</sup>** // co tu ještě děláš

Poslední varianta, která se vyskytla v rámci pětislabičného segmentu, bylo zájmeno stojící před modifikovaným slovesem a měrové jméno stojící za ním. V tomto příkladu byl celý segment v akronymické rytmu s plně tónickým základním slovesem.

Příklad: // **wo-shǎn-zai-yi-biānr** // uskočit stranou

#### 4.2.1.5 Šestislabičné segmenty

Šestislabičné segmenty jsem našla ve třiceti větách a nejvíce se objevily v jednom kolónu o dvou segmentech. Opět se základní sloveso vyskytlo převážně v plně tónické prominenci. Pouze ve třech případech mělo zdůrazněně tónickou a jednou oslabeně tónickou iktovou.

V devatenácti větách z třiceti se segment skládal z modifikovaného slovesa a lokativního předmětu. V daných segmentech bylo modifikované sloveso převážně ve formě plně tónického základního slovesa. Pouze jednou mělo základní sloveso zdůrazněně tónickou a oslabeně tónickou iktovou prominenci.

V rámci rytmu došlo v pěti případech k různým kombinacím sestupných sledů, zatímco v dalších čtrnácti případech byl zaznamenán akronymický rytmus v různých variantách. Co se týká kombinace sestupných sledů, v jedné větě se segment skládal ze

tří dvojslabičných sestupných sledů (příklad a). V dalších dvou větách došlo k rytmu dvou sestupných sledů, kdy součástí druhého sestupného sledu byla větná částice **le** (了) nebo **ba** (吧) a záložka **lǐ** (里) nebo **shàng** (上) (příklad b). Poslední dvě věty obsahovaly segment složený s dvojslabičného sledu sestupného, za nímž následovala předklonka ve formě osobního zájmena, a na kterou se vázal další trojslabičný sled sestupný, jehož součástí byla atonická záložka **shàng** (上) (příklad c).

Z hlediska akronymického rytmu se segment nejčastěji skládal z pětislabičného akronymického rytmu, ke kterému se vázala příklonka ve formě větné částice **le** (了), nebo **ba** (吧) a nebo záložky **lǐ** (里) (příklad d). Ve třech větách došlo k rytmické kombinaci: čtyřslabičný akronymický rytmus + dvě příklonky, opět v podobě větné částice **le** (了) nebo **ba** (吧) a záložky **lǐ** (里) nebo **shàng** (上) (příklad e). V poledních třech větách byl celý šestislabičný segment v akronymickém rytmu (příklad f).

Příklad: a - // **bǎi-zai-zhè-ge-di<sup>4</sup>fang** // dávat něco na tohle místo

b - // **jì-zai-nǐ-na<sub>4</sub>li-ba** // nechat u tebe

c - // **tú-zai-wò-yīfushang** // umazat šaty

d - // **rēng-zai-kuāngzili<sup>3</sup>-ba** // hodit do koše

// **fàng-zai-tàiyangdìli** // dát na sluníčko

e - // **duī-zai-zǎopénli-ba** // dát na hromadu do vany

f - // **héng-zai-dàolu-dāngzhōng** // ležet napříč přes cestu

V korpusu jsem se také setkala s třemi větami, které měly před modifikovaným slovesem příslovce a za modifikovaným slovesem byl lokativní předmět. Ve dvou případech se segment dělil na předklonku a dvojslabičný sled sestupný s následujícím trojslabičným sledem sestupným. Základní sloveso bylo v plně tónické prominenci (příklad a). Ve třetím případě se základní sloveso vyskytlo v oslabeně tónické neiktové prominenci a příslovce v plně tónické prominenci. Z toho důvodu se segment dělil na dva trojslabičné sledy sestupné (příklad b).

Příklad: a - // **dou-tiē-zai-qiángshang-le** // všechno nalepené na zdi

b - // **quán-diao<sub>4</sub>-zai-shuǐli-le** // vše spadlo do vody



V dalších dvou větách v rámci šestislabičného segmentu stálo před modifikovaným slovesem dvakrát příslovce, ve formě příslovce **dōu** (都) a zápornky **bù** (不). Za slovesem byl lokativní předmět. V případě, kdy sloveso mělo zdůrazněně tónickou prominenci a zápornka stojící před ním byla plně tónická, tak se daný segment skládal z dvojslabičného sledu vzestupného, za nímž následovaly dva dvojslabičné sledy sestupné (příklad a). Naopak, když bylo základní sloveso plně tónické a zápornka atonická, vyskytl se segment v kombinaci tří dvojslabičných po sobě jdoucích sestupných sledů (příklad b).

Příklad: a - // dou-bù-**bāo**-zai-li<sup>3</sup>mian // vše není zahrnuto uvnitř

b - // dou<sup>1</sup>-bu-fàng-zai-yǎnli // všemi pohrdat

Následně zmíněné varianty šestislabičných segmentů se v korpusu objevily pouze jedenkrát. Za prvé před modifikovaným slovesem bylo příslovce, zatímco za výraz **yìqǐ** (一起). Jelikož příslovce mělo zdůrazněně tónickou prominenci a základní sloveso plně tónickou, tak první sled segmentu byl v trojslabičném sestupném rytmu. Další sled byl dvojslabičný vzestupný (výraz **yìqǐ**) s atonickou větnou částicí, jakožto příklonkou (příklad a). Za druhé před modifikovaným slovesem bylo osobní zájmeno a za modifikovaným slovesem řadová číslovka s měrovým jménem. Celý segment tvořil jednu větu. Z hlediska rytmického členění byla v tomto případě uplatněna kombinace: předklonka, za níž následoval dvojslabičný sestupný sled, a poté trojslabičný akronymický sled (příklad b). Za třetí jsem zaznamenala osobní zájmeno s příslovcem, jež stálo před základním zdůrazněně tónickým slovesem a za postpozičním slovesem se nacházel lokativní předmět. To vše v rytmu tří dvojslabičných po sobě jdoucích sestupných sledů (příklad c). Za čtvrté před modifikovaným slovesem bylo osobní zájmeno, zatímco za slovesem se objevil opět lokativní předmět. Tato kombinace se vyskytla v rytmickém sledu: předklonka s dvojslabičným a trojslabičným sledem sestupným (příklad d). Další zvláštností byla věta, jejíž součástí je vazba **shì...de** (是.....的). Mezi toto spojení bylo vloženo modifikované sloveso s výrazem **yìqǐ** (一起). Samotné **shì** (是) bylo v tomto případě jakožto předklonka, zatímco **de** (的) jako příklonka. Zbývající část segmentu byla v akronymickém rytmu: modifikované sloveso mělo charakter sestupného sledu, kdežto výraz vzestupného. Poslední výjimkou byl lokativní předmět s příslovcem **yí-yàng**

(一样), který stál za modifikovaným slovesem. Celý segment byl v šestislabičném akronymickém rytmu (příklad f).

Příklad: a - // **yòu-jù-zai-yiqǐ-le** // zase pohromadě

b - // **wo-zhù-zai-dièr-céng** // bydlím v prvním poschodí

c - // **nǐ<sup>3</sup>-jiu-zuò-zai-zhèr-ba** // sedni si sem

d - // **ta-shuǐ-zai-yǐzishang** // lehl si na pohovku

e - // **shi-lián-zai-yiqǐ-d** // být spojen dohromady

f - // **tǎng-zai-chuángshang-yi-yàng** // ležet na něčem jako na posteli

#### 4.2.1.6 Sedmi a osmi slabičné segmenty

Sedmislabičné až osmislabičné segmenty se objevily v sedmnácti větách, nejčastěji v jednom kolónu o velikosti dvou segmentů. Základní sloveso až na jednu výjimku (zdůrazněně tónickou) bylo v plně tónické prominenci.

Ze syntaktického hlediska v pěti případech byl za modifikovaným slovesem lokativní předmět. Každý případ měl jiný rytmus. Zaprvé se uplatnil akronymický sled (složený s dvojslabičného sledu sestupného a vzestupného), za nímž následovala příklonka a trojslabičný sled sestupný (příklad a). Další rytmická kombinace byla složena z dvojslabičného sledu sestupného (MS) + akronymického sledu (LP) + příklonky (větná částice **le**) (příklad b). Za třetí v jednom segmentu byly dva po sobě jdoucí dvojslabičné sledy sestupné a akronymický sled (příklad c). Ve čtvrté větě se segment skládal ze tří sledů sestupných (příklad d). Poslední věta obsahovala segment skládající se z trojslabičného akronymického sledu a sestupného sledu, jehož součástí byla záložka **shàng** (上) a větná částice **le** (了).

Příklad: a - // **kào-zai-húbiān-d-lánganshang** // opírat se o zábradlí u jezera

b - // **kùn-zai-sīdàlíngélè-le** // obklíčit u Stalingradu

c - // **zhù-zai-wo<sup>3</sup>men-cūnzǐlǐ** // žít v naší vesnici

d - // **lián-zai-nuǎnqi-guǎnzishang** // připojit k trubce ústředního topení

e - // **bā-zai-nǐ-tóufashang-le** // přilepeno v tvých vlasech

Ve čtyřech příkladových větách se před modifikovaným slovesem objevilo příslovce a za ním lokativní předmět. Ve dvou případech se daný segment rytmicky členil na předklonku (příslovce), dva dvojslabičné sledy sestupné a jeden trojslabičný sled sestupný. Základní sloveso mělo prominenci plně tónickou nebo zdůrazněně tónickou (příklad a). Ve třetí větě se segment vyskytl v kombinaci: předklonka (záporka) + dvojslabičný sestupný sled (MS) + akronymický rytmus (LP) + příklonka (atonická záložka li) (příklad b). V poslední větě segment dělíme na šestislabičný akronymický sled s příklonkou na konci, ve formě plně tónické iktové záložky lǐ (里).

Příklad: a - // dou-jù-zai-zǔmǔ-nàli-le // všichni se sešli u babičky (z otcovy strany)

// dou-luò-zai-wo<sup>3</sup>-d-jiānshang-le // všechno leží na mých bedrech

b - // bu-fàng-zai-yǎnjīnghérli // neuložíš do pouzdra na brýle

c - // dàgai-jiā-zai-fèizhǐli // nejspíš uvíznout ve starých papírech

Ve třech případech se před modifikovaným slovesem objevilo osobní zájmeno a za ním byl lokativní předmět. Dvakrát mělo základní sloveso plně tónickou prominenci a jednou zdůrazněně tónickou, i přesto ve všech větách byl segment složen z předklonky (osobní zájmeno) a tří dvojslabičných sledů sestupných (MS a LP) (příklad a).

Příklad: // ta-mái-zai-shen<sup>2</sup>me-dìfang // on/a je někde pohřbený/á

// wǒ-chǔ-zai-ni<sup>3</sup>-d-dìwei<sub>4</sub> //

// ni-chǔ-zai-wo<sup>3</sup>-d-dìwe //

Další dvě věty se skládaly z modifikovaného slovesa, před nímž se nacházelo osobní zájmeno s příslovcem. Za slovesem byl opět lokativní předmět. Rytmus se skládal ze tří sestupných sledů. Prominence základní slovesa byla v obou případech plně tónická.

Příklad: // wo<sup>3</sup>men-dou-shuì-zai-zhàngpengli // všichni spíme ve stanech

V jednom případě stál za modifikovaným slovesem lokativní předmět s výrazem de shíhou (的时候) (příklad a). Jak lze z níže uvedeného příkladu vyčíst, rytmus se skládal se tří sestupných sledů. Další výjimkou bylo jméno místa v přívlastku, které se

nacházelo za modifikovaným slovesem. Za dvojslabičným sestupným sledem následoval trojslabičný akronymický sled s příklonkou a na konci segmentu byl dvojslabičný sled sestupný (příklad b). Poslední případ se skládal z osobního zájmena, dvou příslovcí, modifikovaného slovesa a lokativního předmětu. Celý segment měl rytmus: trojslabičný akronymický rytmus (osobní zájmeno a příslovce) + dva dvojslabičné sledy sestupné (MS a LP) (příklad c)

Příklad: a - // zhù-zai-sūzhou-d-shi<sup>2</sup>hour // v době, kdy bydlel v Su-čou

b - // zhù-zai-cūnzili<sup>3</sup>-d-zhànshi // vojáci, kteří bydleli ve vesnici

c - // ta<sup>1</sup>-jiu-méi-fàng-zai-xīnshang // něco se nepříliš dotýkat

## 4.2.2 Segmenty s dvojslabičným základním slovesem

### 4.2.2.1 Segmenty pouze se základním slovesem

Segmenty, jejichž součástí bylo pouze základní sloveso, se skládaly ze dvou nebo tří slabik. Tento jev se vyskytl v sedmi větách z celkových dvaceti devíti. Nejčastěji byly součástí jednoho kolónu o délce tří segmentů. Dvojslabičné segmenty tvořilo pouze základní dvojslabičné sloveso, zatímco trojslabičné segmenty byly tvořeny předklonkou a základním dvojslabičným slovesem. V těchto případech vznikly různé kombinace prominence jednotlivých slabik, na které se zaměříme níže.

Ve třech větách se základní dvojslabičné sloveso vyskytlo samotné v jednom segmentu. Jestliže první slabika slovesa byla plně tónická a druhá atonická, poté byl segment v rytmu sestupného sledu (příklad a). Pokud měly obě slabiky plně tónickou prominenci, tak iktus spočíval na druhé, tím pádem byl segment vzestupného sledu (příklad b).

Příklad: a- // jiūchan // zaplést

b- // qiáoju // žít jako vystěhovalec

Trojslabičné segmenty se objevily ve čtyřech případech a skládaly se z osobního zájmena a základního dvojslabičného slovesa nebo ze spony shì (是) a základního dvojslabičného slovesa. Spona shì (是) byla součástí vazby shi...de (是...的). V těchto spojeních považujeme osobní zájmeno a sponu shì za oslabeně tónickou neiktovou

předklonku. Základní sloveso bylo sestupného sledu vždy s plně tónickou první slabikou a atonickou nebo oslabeně tónickou neiktovou druhou.

Příklad: // ta-chénzui // je opilý

// shi-fùshe<sub>4</sub> // spadat pod

#### 4.2.2.2 Segmenty se základním i postpozičním slovesem

Segmenty, jejichž součástí bylo jak základní sloveso, tak i postpoziční se objevily v dvaceti dvou případech. Tyto segmenty se vyskytly o velikosti tří, čtyř- a více slabik nejčastěji ve dvou kólech s třemi až čtyřmi segmenty. Co se týče prominence, první slabika základního slovesa byla plně tónická nebo zdůrazněně tónická, druhá slabika se objevila v atonické, ale i plně tónické a oslabeně tónické neiktové prominenci. Postpoziční sloveso bylo, až na jednu výjimku oslabeně tónickou iktovou slabiku, v atonické prominenci.

V pěti případech tvořilo trojslabičný segment pouze modifikované sloveso. Jelikož největší prominence spočívala na první slabice, tak byl daný segment sestupného sledu (příklad a). V jedné větě se k základnímu slovesu připojilo oslabeně tónické iktové postpoziční sloveso, zde měl daný segment akronymický rytmus (příklad b).

Příklad: a - // chūchan-zai // rodit se na

b - // chǔxu-zai<sup>4</sup> // ukládat jako zásoby do

V jednom případě se dvojslabičné sloveso vyskytlo v čtyřslabičném segmentu. Součástí tohoto segmentu bylo oslabeně tónické neiktové příslovce a modifikované sloveso, které mělo první slabiku plně tónickou a další dvě atonické.

Příklad: // dou-bāokuo-zai // vše je zahrnuto v

Pěťslabičné segmenty byly součástí tří vybraných vět. Za dvojslabičným základním slovesem a postpozičním slovesem se nacházel lokativní předmět. Prominence jednotlivých slabik byla různá, ale vždy se uplatnil rytmus: trojslabičný sled sestupný (modifikované sloveso), za nímž byl dvojslabičný sled sestupný (lokativní předmět).

Příklad: // héngtǎng-zai-chuángshang // ležel napříč přes postel

V dalších třech větách se objevily šestislabičné segmenty. Modifikované sloveso mělo vždy první slabiku plně tónickou a druhou i třetí atonickou. V první větě za dvojslabičným modifikovaným slovesem stálo osobní zájmeno v přívlastku. Celý segment byl v rytmu dvou po sobě jdoucích tříslabičných sledů (příklad a). V dalších dvou větách se za modifikovaným slovesem nacházel lokativní předmět. Jeden segment byl v akronymickém rytmu složený z prvního trojslabičného sestupného a druhého dvojslabičného vzestupného sledu s atonickou příklonkou (větná částice *de*) (příklad b). Druhý segment se objevil v rytmu dvou trojslabičných sestupných sledů (příklad c).

Příklad: a - // huàfen-zai-ni<sup>3</sup>men-d // začlenit do vašeho

b - // jūzhu-zai-guówài-d // žít v zahraničí

c.- // tíngbo-zai-gǎngkou<sub>3</sub>lí // kotvit v přístavu

Sedmislabičné segmenty byly nalezeny v sedmi větách. Základní sloveso mělo převážně první slabiku plně tónickou a druhou atonickou, avšak vyskytly se tři výjimky, které budou rozebrány v následujícím textu. Postpoziční sloveso bylo ve všech případech atonické.

Za postpozičním slovesem z větší poloviny stál lokativní předmět. Takto tvořený segment se objevil ve třech různých rytmických kombinacích. První kombinace byla složena z trojslabičného sestupného sledu (MS) a trojslabičného akronymického sledu s atonickou příklonkou (LP a větná částice *de* nebo záložka *li*) (příklad a). V těchto větách byla druhá slabika základního slovesa nejen atonická, ale i oslabeně tónická neiktová (příklad b). Druhá rytmická kombinace byla složena ze dvou sestupných sledů, kdy v jednom případě základní sloveso mělo první slabiku zdůrazněně tónickou (příklad c) a ve druhém plně tónickou (příklad d). Třetí kombinací byl akronymický rytmus složený z tříslabičného sledu sestupného, za nímž následoval dvojslabičný sled sestupný a dvojslabičný sled vzestupný (příklad e). První slabika základního slovesa byla plně tónická a druhá atónická.

Příklad: a - // chénlie-zai-guìzìli<sup>3</sup>-d // uspořádat něco ve skříní

b - // cúnfang<sub>4</sub>-zai-yīmàojiānli // odložit v šatně

c - // dēngji-zai-běnzishang-le // zaneseno v sešitě

d - // jìcun-zai-nǐ-na<sub>4</sub>li-ba // nechat u tebe

e - // jìsheng-zai-dóngwu-tǐnèi // žít v těle živočichů

V jiných dvou případech, v rámci sedmislabičných segmentů, stálo před slovesem příslovce a za výraz yìqǐ (一起). Rytmické členění segmentu se vyskytlo ve dvou různých kombinacích. První segment byl v rytmu trojslabičný sled sestupný (příslovce a ZS) + trojslabičný akronymický sled (postpoziční sloveso a výraz yìqǐ) a příklonka (větná částice le) (příklad a). Důvodem proč zde není základní sloveso spolu s postpozičním slovesem v jednom sledu, je ten, že postpoziční sloveso bylo v oslabeně tónické iktové prominenci. Druhou rytmickou variantou byl akronymický rytmus složen ze sestupného sledu (příslovce a MS), za nímž následoval vzestupný sled (výraz yìqǐ) spolu s příklonkou (větná částice le) (příklad b).

Příklad: a - // yòu-tuánju-zai<sup>4</sup>-yìqǐ-le // být zase pohromadě

b - // yòu-huānju-zai-yìqǐ-le // být zase pohromadě

Zbývající věty se vyskytly v osmislabičných nebo devítislabičných segmentech. V rámci vybraných vět se osmislabičný segment objevil dvakrát a devítislabičný pouze jednou. Ve všech případech byla první slabika modifikovaného slovesa plně tónická a zbylé dvě atonické. Stejně jako u výše zmiňovaných segmentů, se i zde ve dvou větách modifikované sloveso vázalo s lokativním předmětem. Buď se segment skládal ze tří sestupných sledů (příklad a) a nebo ze dvou sestupných sledů, za nímž se nacházel trojslabičný akronymický sled s příklonkou (příklad b). V jedné větě se u osmislabičného segmentu objevil nejen lokativní předmět, ale i prepoziční slovo ba (把) s osobním zájmenem a příslovcem. Z hlediska rytmického dělení se v daném segmentu nacházela předklonka se sestupnými sledy, jak dvojslabičnými, tak i trojslabičným (příklad c).

Příklad: a - // xiànluo-zai-díren-shǒulǐ-le // padnout do rukou nepřítel /3x se

b - // chénzui-zai-gèren-xìngfulǐ<sup>3</sup>-le // být opojen vlastním štěstím

c - // ba-nǐ-yē-qīānlǐan-zai-lǐmian // zatahnout do toho i tebe

### 4.3 Vyhodnocení analýzy základních sloves s postpozičním slovesem **zai** (在)

V této části práce ukazují přehledové tabulky, které reflektují zjištěné výsledky. Data v tabulkách jsou popsána pod příslušnými tabulkami.

#### 4.3.1 Segmenty s jednoslabičným základním slovesem

Typ segmentů	Absolutní četnost	Relativní četnost %
dvojslabičné	49	19
trojslabičné	31	12
čtyřslabičné	72	29
pěťslabičné	54	21
šestslabičné	30	12
vícslabičné	17	7

Tabulka č.1: Velikost a četnost segmentů, jejichž součástí bylo ZJS a PS **zai**

Sedmdesát pět základních jednoslabičných sloves modifikovaných postpozičním slovesem **zai** se vyskytlo v dvě stě padesáti tři větách. Jak lze z výše uvedené tabulky vyčíst, nejvíce se daná slovesa objevila v čtyřslabičných segmentech, a to v sedmdesáti dvou případech. Druhý nejhojnější výskyt byl v pěťslabičných segmentech, tedy padesáti čtyř případech. Dále v čtyřiceti devíti příkladových větách jsme napočítali dvojslabičná kompozita, v třiceti jedna větách trojslabičná seskupení a v třiceti případech šestslabičná seskupení. Nejmenší početní zastoupení měly sedmi- a vícslabičné segmenty, které se vyskytly v sedmnácti případech. Průměrná délka segmentů, jejichž součástí bylo modifikované sloveso, se pohybuje okolo 4,1 slabiky. V rámci srovnání s průměrným počtem slabik, který je uvedených v *Hovorové čínštině v příkladech III*, patří náš průměr k vysokému číslu. (Švarný a kol., 1998 s. 24).

Typ prominence modifikovaného slovesa	Absolutní četnost	Relativní četnost %	
Základní sloveso	zdůrazněně tónické	11	4
	plně tónické	233	92
	oslabeně tónické iktové	7	3
	oslabeně tónické neiktové	3	1
Postpoziční sloveso	atonické	253	100

Tabulka č. 2: Typy prominence a četnost ZJS a PS **zai**

Co se týká prominence, v 92 % bylo základní sloveso plně tónické, ve 4 % mělo zdůrazněnou tónickou prominenci, zatímco ve 3 % oslabeně tónickou



iktovou. Zbývajících 1 % sloves bylo v oslabeně tónické neiktové prominenci. Postpoziční sloveso mělo ve všech případech, tedy 100 %, atonickou prominenci.

Pozice a typ gramatického slova okolo modifikovaného slovesa v daném segmentu	Absolutní četnost	Relativní četnost %
MS stojící samostatně	49	19
lokativní předmět stojící za MS	130	51
výraz <i>yíkuàir</i> nebo <i>yíqǐ</i> stojící za MS	10	4
ostatní stojící za MS	7	3
příslovce stojící před MS	14	6
osobní zájmeno stojící před MS	9	4
ostatní stojící před MS	2	1
příslovce stojící před MS a lokativní předmět za MS	11	4
osobní zájmeno stojící před MS a lokativní předmět za MS	10	4
příslovce i osobní zájmeno stojící před MS a lokativní předmět za MS	8	3
ostatní stojící před i za MS	3	1

Tabulka č. 3: Typy a četnost gramatických slov v segmentech s ZJS a PS *zai*

Výše uvedená tabulka nám ukazuje, že v 19 % se segment skládal pouze ze základního slovesa a postpozičního slovesa. Za to zbylá procenta tvořila segmenty, ve kterých se nacházelo nejen modifikované sloveso, ale i různé druhy slov stojící před daným modifikovaným slovesem, za modifikovaným slovesem nebo před i za.

V pozici za modifikovaným slovesem se nejčastěji objevil lokativní předmět a to v 63 %. Z 54 % byl segment tvořen pouze modifikovaným slovesem a lokativním předmětem, zatímco ve zbylých procentech bylo součástí segmentu také příslovce, osobní zájmeno<sup>3</sup> a nebo jiný druh slov. Druhé nejpočetnější zastoupení patřilo výrazům *yíkuàir* (一块儿) a *yíqǐ* (一起), které se objevily za modifikovaným slovesem ve 4 %. Ve 3 % se za modifikovaným slovesem vyskytly různé druhy slov.

Další pozicí, na kterou jsem se zaměřila, byla pozice slov, které stály před modifikovaným slovesem. Tímto slovem bylo příslovce. Celkově bylo zastoupeno 13 %, avšak 6 % tvořily segmenty složené pouze s příslovce a modifikovaného slovesa, zatímco v 7 % bylo příslovce součástí segmentu složeného z více druhů slov. Druhé největší zastoupení mělo osobní zájmeno, které se objevilo v 10 %. Opět z tohoto počtu 4 % tvoří segmenty, ve kterých bylo pouze modifikované sloveso spolu s osobním zájmenem. 1 % z celkového počtu tvořila jiná slova, která se objevila před modifikovaným slovesem.

<sup>3</sup> ve funkci podmětu

Co se týče kombinací slov, které se objevily před i za modifikovaným slovesem, tak se nejčastěji vyskytla kombinace příslovce + MS + LP, a to v jedenácti větách. Druhý nejhojnější počet patřil kombinaci osobní zájmeno + MS + LP, jež byla nalezena v deseti větách. Oba případy tvořily 4 % z celkového počtu. Dále ve 3 % vznikla kombinace příslovce a osobní zájmeno stojích před modifikovaným slovesem a lokativní předmět stojící za ním. Zbylé 1 % patřilo různým kombinacím různých slov, které se objevily v různých pozicích.

	Typ rytmu v segmentu	Absolutní četnost	Relativní četnost %
jeden sestupný sled	samotný sestupný sled	57	23
	předklonka + sestupný sled	14	6
kombinace dvou a více sestupných sledů	dva a víc sestupné sledy	81	32
	předklonka + dva a více sestupné	12	5
akronymický rytmus	tříslabičný akronymický segment	8	3
	čtyřslabičný akronymický segment	15	6
	pěťslabičný akronymický segment	8	3
	vícslabičný akronymický segment	4	1
	předklonka + akronymický segment	1	0
	akronymický segment + příklonka	30	12
	předklonka + akronymický sled + příklonka	3	1
kombinace dvou a více vzestupných sledů		6	2
ostatní		14	6

Tabulka č. 4: Typ rytmu a četnost segmentů, jejichž součástí bylo ZJS a PS zai

Z tabulky lze vyčíst, že segmenty, jejichž součástí byla jednoslabičná základní slovesa, se nejčastěji skládaly z jednoho a více sestupných sledů (55 %). Jednou z příčin, tak velkého počtu jsou dvojslabičné segmenty, které se vyskytly pouze v sestupném sledu a měly třetí největší početní zastoupení. V některých případech sestupnému sledu předcházela předklonka. Tento jev nastal převážně v trojslabičných a sedmi- a více slabičných segmentech (11 %). Druhým nejhojnějším rytmem byl akronymický rytmus, který se byl nalezen v 26 % v různých kombinacích. Jeho podkategorie jsou podrobněji rozepsány v tabulce. Dále se segment objevil v rytmu dvou a více vzestupných sledů, tento jev se vyskytl převážně u čtyřslabičných segmentů (2 %). Nemalé procento tvořila kategorie „ostatní“, jež byla složena z takových typů segmentů, které nebylo možné zařadit do předcházejících skupin (6 %).

### 4.3.2 Segmenty s dvojslabičným základním slovesem

Typ segmentů		Absolutní četnost	Relativní četnost %
segment tvořen základním slovesem	dvojslabičné	3	10
	trojslabičné	4	14
segment tvořen základním i postpozičním slovesem	trojslabičné	5	18
	čtyřslabičné	1	4
	pětislabičné	3	10
	šestislabičné	3	10
	sedmislabičné	7	24
	osmi- a více slabičné	3	10

Tabulka č. 5: Velikost a četnost segmentů, jejichž součástí bylo ZDS a PS *zai*

Dvacet pět dvojslabičných sloves modifikovaných postpozičním slovesem *zai* se vyskytlo v dvaceti devíti větách. Nejvíce jsem daná slovesa zaznamenala v trojslabičných segmentech, které se konkrétně objevily v devíti větách. Segment byl tvořen buď pouze základním slovesem, nebo modifikovaným slovesem. Druhý největší počet patřil sedmislabičným segmentům, jež se objevily v sedmi větách. Dvojslabičné, pětislabičné, šestislabičné i osmi- a více slabičné segmenty byly součástí tří vět. Nejmenší zastoupení patřilo čtyřslabičnému segmentu, který se vyskytl pouze v jediné větě.

Typ prominence		Absolutní četnost	Relativní četnost %
první slabika základního slovesa	zdůrazněně tónická	2	7
	plně tónická iktová	26	90
	plně tónická neiktová	1	3
druhá slabika základního slovesa	plně tónická iktová	1	3
	plně tónické neiktová	1	3
	oslabeně tónická neiktová	1	3
	atonická	26	91
postpoziční sloveso	oslabeně tónická iktová	2	7
	atonická	27	93

Tabulka č. 6: Typy prominence a četnost ZDS a PS *zai*

Co se týče tónové prominence, v 90 % mělo základní dvojslabičné sloveso první slabiku plně tónickou, ve 2 % zdůrazněně tónickou a v 1 % zdůrazněně tónickou. Druhá slabika dvojslabičného slovesa byla v 91 % atonická, ve 3 % plně tónická iktová i neiktová a také oslabeně tónická neiktová. V rámci postpozičního slovesa jsem v 93 % zaznamenala atonickou prominenci a v 7 % oslabeně tónickou iktovou.

Pozice a typ gramatického slova okolo modifikovaného slovesa	Absolutní četnost	Relativní četnost %
základní sloveso stojící samostatně	3	10
modifikované sloveso stojící samostatně	5	17
za MS stojí lokativní předmět	12	41
před MS stojí osobní zájmeno	4	14
před MS stojí příslovce	1	4
před příslovce a za výraz <i>yíkuàir</i> / <i>yìqǐ</i>	2	7
ostatní	2	7

Tabulka č. 7: Typy a četnost gramatických slov v segmentech s ZDS a PS zai

Výše uvedená tabulka ukazuje, že v osmi případech není v segmentu žádné jiné slovo, až na modifikované sloveso. Tento jev se objevil u dvojslabičných a trojslabičných segmentů, jež byly tvořeny základním nebo modifikovaným slovesem. Ve dvanácti případech se za modifikovaným slovesem vyskytl lokativní předmět. V dalších dvou větách stál za postpozicičním slovesem výraz *yìqǐ* nebo *yíkuàir*. Segment s výrazy *yìqǐ* nebo *yíkuàir* se však neskládaly pouze s modifikovaného slovesa a výrazu, ale i příslovce, jež stálo na začátku segmentu. V pozici před modifikovaným slovesem se nejčastěji vyskytlo osobní zájmeno a to ve čtyřech případech, zatímco příslovce bylo zaznamenáno pouze jedenkrát. Dvě věty obsahovaly segmenty, jež byly složeny z různých slov a nebylo možné, je zařadit do jiných kategorií. Daná slova jsou konkrétně uvedena v analytickém textu.

	Typ rytmu v segmentu	Absolutní četnost	Relativní četnost %
jeden sestupný sled	samotný sestupný sled	6	21
	předklonka + sestupný sled	5	18
kombinace dvou a více sestupných	dva a více sestupných sledů	8	28
	předklonka + sestupný sled	1	3
akronymický rytmus	tříslabičný akronymický sled	1	3
	více slabičný akronymický sled	1	3
	akronymický segment + příklonka	1	3
	předklonka + akronymický sled + příklonka	2	8
	vzestupný sled	1	3
	ostatní	3	10

Tabulka č. 8: Typ rytmu a četnost segmentů, jejichž součástí bylo ZDS a PS zai

Stejně jako jednoslabičná základní slovesa, tak i dvojslabičná základní slovesa byla nejčastěji součástí segmentů, které měly sestupný charakter, a to ve čtrnácti větách. V šesti větách jsem zaznamenala segmenty s předklonkou a sestupným sledem. V osmi případech měl segment akronymický rytmus v nejrůznějších kombinacích, jež jsou uvedeny v tabulce. Vzestupný sled byl zaznamenán v jednom případě a to v rámci

dvojslabičného segmentu, kdy byla druhá slabika základního slovesa prominentnější než ta první. Poslední tři případy nebylo možné zařadit do předcházejících skupin, a proto byla vytvořena skupina „ostatní“.

#### 4.4 Přehled základních sloves s postpozičním slovesem dao (到)

##### 4.4.1 Jednoslabičná modifikovaná slovesa

巴到 bā dao- dočkat se \*něčeho  
vytouženého\*

搬到 bān dao- přemísťovat, přesunovat,  
stěhovat se

沉到 chén dao- být ponořen

冲到 chōng dao- \*něco\* spláchnout  
\*někam\*, vrhat, hnát se vpřed

触到 chù dao- dotknout se, sáhnout na  
\*něco\*

刺到 cì dao- zabodnout

凑到 còu dao- spojit dohromady, dát  
k sobě

倒到 dǎo dao- přehodit do, přendat do

掉到 diào dao- upadnout, spadnout

调到 diào dao- být přemístěn \*někam\*

斗到 dòu dao- spojit dohromady, dát  
k sobě

轰到 hōng dao- zahánět

回到 huí dao- vrátit se \*někam\*

寄到 jì dao- posílat, zasílat

接到 jiē dao- dosáhnout k, připojit se

解到 jiè dao- eskortovat

连到 lián dao- ve spojení dosáhnout až  
k

留到 liú dao- nechat na \*jinou dobu\*

轮到 lún dao- je řada na \*někom\*

摸到 mō dao- hmatat, nahmatat \*něco\*

扭到 niǔ dao- zavléci \*někam\*

弄到 nòng dao- nějak si opatřit, dostat  
se k

爬到 pá dao- vylézt, lézt na, vyšplhat  
se na

派到 pài dao- vysílat \*někoho  
s nějakým úkolem\*, svěřovat \*někomu  
nějaký úkol\*

盘到 pán dao- v kruhových pohybech  
se sunout, v kruhových pohybech se  
pohybovat \*někam\*

扑到 pū dao- vrhnout se do

恰到 qià dao- být velmi vytížený, být  
přesně to co je třeba

搵到 rǔ dao- šlápnout do \*něčeho\*,  
založit, odložit, \*něco\* zastrčit  
\*někam\*

闪到 shǎn dao- bleskem uskočit,  
mihnout se

逃到 táo dao- prchat, unikat \*někam\*

跳到 tiào dao- skočit \*někam\*

陷到 xiàn dao- uvíznout

摇到 yáo dao- \*lodící\* zajet \*někam\*

拥到 yōng dao- tlačit se \*někam\*

增到 zēng dao- zvýšit se na nějakou  
hodnotu, přibýt

扎到 zhā dao- zabodnout

支到 zhī dao- odložit na pozdější dobu

钻到 zuān dao- vniknout, vnořit se

##### 4.4.2 Dvojslabičná modifikovaná slovesa

充军到 chōngjūn dao- jít do vyhnanství \*někam\*

倒换到 dǎohuàn dao- přehodit do, přendat do

流亡到 liúwáng dao- emigrovat \*někam\*

牵连到 qiānlián dao- svést na, svalit vinu na

逃亡到 táowáng dao- prchat \*někam\*

提前到 tíqián dao- posunout se v před k \*nějakému datu\*, být přeložen na \*dřívější  
termín\*

提高到 tígāo dao- zvýšit se až k \*nějaké mezi\*  
增加到 zēngjiā dao- zvýšit se na nějakou hodnotu, přibýt

## 4.5 Analýza segmentů se základním slovesem a postpozičním slovesem dao (到)

V následujících kapitolách se věnuji rozboru segmentů, ve kterých se objevila jak jednoslabičná, tak i dvojslabičná slovesa modifikovaná postpozičním slovesem dao. Stejně jako u sloves modifikovaných postpozičním slovesem zai, i zde segmenty se základním jednoslabičným slovesem dělím podle počtu slabik, avšak segmenty s dvojslabičným základním slovesem dělím na ty, ve kterých se objevilo pouze základní sloveso, poté na ty, které obsahovaly jen modifikované sloveso a na ty, které měly jak základní, tak i postpoziční sloveso. Důvodem rozdělení bylo, že při rozboru počet slabik nehrál takovou roli, jako to, zda postpoziční sloveso bylo nebo nebylo součástí stejného segmentu.

Jednoslabičná základní slovesa se objevila v 84 větách v segmentech o velikosti dvou až devíti slabik, zatímco dvojslabičná základní slovesa byla nalezena v 8 větách v segmentech o velikosti dvou až desíti slabik. Podrobnější analýzu jednotlivých segmentů podrobně rozebíráme v následujících podkapitolách<sup>4</sup>.

### 4.5.1 Segmenty s jednoslabičným základním slovesem

#### 4.5.1.1 Dvojslabičné segmenty

Dvojslabičné segmenty se vyskytly v 17 % vět, v kolónu o délce tří segmentů s různým počtem slabik. Daný segment se skládal ze základního slovesa a postpozičního slovesa dao.

Ve všech případech mělo základní sloveso plně tónickou a postpoziční sloveso atonickou neutralizovanou prominencí, proto byl segment vždy v sestupném sledu. Stejně jako u předchozích dvojslabičných segmentů je tento jev dán tím, že základní sloveso nese lexikální význam, zatímco postpoziční sloveso stojí ve funkci gramatického ukazatele. (Švarný, Uher, 1997, s. 41)

---

<sup>4</sup> I zde v následující analýze segmentů, ve kterých se objevila jednoslabičná základní slovesa, nerozebírám prominenci postpozičního slovesa, jelikož se všech segmentech daná slovesa vyskytla v atonické prominenci. Z toho důvodu se zaměřuji pouze na tónovou prominenci základních sloves, avšak toto pravidlo neplatí u segmentů, jejichž součástí jsou dvojslabičná základní slovesa.

Příklad: // bān-dao // přemísťovat, přesunovat, stěhovat se

#### 4.5.1.2 Trojslabičné segmenty

Trojslabičná segmenty se nejčastěji vyskytly o velikosti dvou segmentů v jednom kolónu s 13% zastoupením. V rámci prominence, bylo základní sloveso plně tónické, až na jednu výjimku, zdůrazněně tónickou slabiku.

Z hlediska syntaktického, v rámci jednoho segmentu stálo nejčastěji před základním slovesem příslovce, a to v sedmi případech (příklad a). Dále se před modifikovaným slovesem dvakrát objevilo osobní zájmeno (příklad b) a modální sloveso (příklad c). Z rytmického členění dělíme všechny výše zmiňované trojslabičné segmenty na předklonku (příslovce, osobní zájmeno, modální sloveso) a sestupný sled (MS).

Příklad: a - // dou-diào-dao // všichni spadli

b - // ta-huí-dao // vrátil se

c - // ke-lún-dao // tedy je řada na

#### 4.5.1.3 Čtyřslabičné segmenty

Čtyřslabičné segmenty se objevily v 25 % převážně v jednom kolónu se dvěma nebo třemi segmenty. I zde bylo základní sloveso ve valné většině plně tónické, avšak narazila jsem i na výjimky a to zdůrazněně tónickou prominenci a oslabeně tónickou iktovou i neiktovou.

Ze syntaktického hlediska ve dvanácti větách z dvaceti jedné stál za modifikovaným slovesem lokativní předmět. V takových to případech se uplatnily dva dvojslabičné sestupné sledy a to v devíti větách (příklad a), a nebo akronymický rytmus složený z prvního sestupného a druhého vzestupného sledu, který byl nalezen ve třech větách (příklad b). Základní sloveso mělo plně tónickou nebo oslabeně tónickou iktovou prominenci.

Příklad: a- // huí-dao-zǔguò // vrátit se do vlasti

b- // huí-dao-jiāxiāng // vrátit se do rodinné vsi

Dvakrát se za modifikovaným slovesem vyskytlo jméno času nebo výraz yíkuài (一块). Rytmické členění segmentů se jménem času se skládalo ze dvou po sobě

jdoucích sestupných sledů, kdy modifikované sloveso stálo vždy na začátku segmentu s plně tónickým základním slovesem (příklad a). Zatímco rytmus segmentu, ve kterém se nacházel výraz *yíkuài* mělo akronymický charakter složený z dvojslabičného sledu sestupného a dvojslabičného sledu vzestupného. Základní sloveso bylo plně tónické (příklad b).

Příklad: a- // *liú-dao-míngtian* // nechat na zítřa

b- // *dòu-dao-yi-kuàir* // spojit dohromady

Ostatní případy se v celém korpusu vyskytly pouze jednou. Za první se před základním slovesem objevilo příslovce ve formě zápornky a za postpozičním slovesem osobní zájmeno. Základní sloveso mělo plně tónickou prominenci. Zde příslovce považují za atonickou předklonku. Modifikované sloveso spolu s osobním bylo v akronymickém rytmu, kde iktus spočíval na první a třetí slabice (příklad a). Za druhé se před modifikovaným slovesem objevilo příslovce a za modifikovaným slovesem stála větná částice. Z rytmického dělení určují příslovce jako příklonku a modifikované sloveso s větnou částicí za sestupný sled, kdy základní sloveso bylo v plně tónické prominenci a zbylé dvě slabiky (postpoziční sloveso a větná částice) v atonické (příklad b). Za třetí se před modifikovaným slovesem objevilo dvakrát příslovce. První příslovce bylo v oslabeně tónické prominenci a druhé příslovce v plně tónické prominenci. Základní sloveso, stojící za příslovci, bylo v oslabeně tónické neiktové a postpoziční sloveso v atonické prominenci, takže se rytmus segmentu skládal z předklonky (první příslovce) a sestupného trojslabičného sledu (druhé příslovce a MS) (příklad c). Za čtvrté se za modifikovaným slovesem nacházela číslovka spolu s numerativem. Modifikované sloveso bylo opět ve složení základního plně tónického slovesa a atonického postpozičního slovesa. Protože následující číslovka nesla oslabeně iktový tón, tak se celý segment skládal ze dvou sestupných sledů (příklad d). Za páté se za modifikovaným slovesem vyskytl přímý předmět. Segment byl složen ze dvou dvojslabičných sestupných sledů, kdy modifikované sloveso bylo plně tónické. Přímý předmět měl také první slabiku plně tónickou, zatímco druhou atonickou (příklad e).

Příklad: a - // *mei-lún-dao-wǒ* // nepřišel jsem na řadu

b - // *cai-mō-daole* // než nahmatal

c - // *jiu-dōu-yong<sub>1</sub>-dao* // právě všichni se nahrnuli



d - // chù-dao-yí<sup>2</sup>-ge // se dotkl jakési

e - // qià-dao-hǎochu // být na pravém místě

#### 4.5.1.4 Pětlabičné segmenty

Pětlabičné segmenty se objevily v 16 %. Nejčastěji se vyskytly v jednom kolónu o velikosti dvou segmentů. Ve všech větách jsem zaznamenala základní sloveso v plně tónické prominenci.

Stejně jako v předchozích segmentech se i zde většina modifikovaných sloves, v rámci jednoho segmentu, vázala spolu s lokativním předmětem, a to v deseti případech z třinácti, tedy 77 %. Co se týká rytmu, tak v těchto větách se segment dělil na dvojslabičný sled sestupný, za kterým následoval trojslabičný sled sestupný (příklad a). Součástí trojslabičného sestupného sledu bylo nezdívka sloveso qù (去) s větnou částicí le (了) (příklad b), a nebo samotné sloveso qù (去) (příklad c), které plní funkci přesnějšího vymezení směru pohybu vzhledem k mluvčímu (Švarný, Uher, 1997, s. 100).

Příklad: a- // cì-dao-jīròulǐ // zapíchnout do svalů

b- // nòng-dao-nǎr-qu-le // zašantročit

c- // diào-dao-shànghǎi-qu // být přemístěn do Šanghaje

Ve dvou větách před základním slovesem stálo příslovce a za postpozitivním slovesem byl lokativní předmět. V takovém to případě vznikl jev dvou dvojslabičných po sobě jdoucích sestupných sledů s předklonkou (příslovce) na začátku segmentu.

Příklad: // bei-pài-dao-sūlián<sub>2</sub> // být poslán do Sovětského svazu

Následující případ se v celém korpusu vyskytl pouze jednou. Před modifikovaným slovesem stálo osobní zájmeno spolu s příslovcem. Z hlediska rytmu se segment dělil na trojslabičný sled sestupný, za nímž následoval dvojslabičný sled sestupný.

Příklad: // wó<sup>3</sup>men-zai-huí-dao // vraťme se zase

#### 4.5.1.5 Šestislabičné segmenty

Co se týká šestislabičných segmentů, tak byly nejvíce nalezeny v jednom kolónu o velikosti jednoho nebo dvou segmentů. Základní sloveso mělo vždy plně tónickou prominenci.

Ze syntaktického hlediska se nejčastěji, tedy v 78 %, dané segmenty skládaly z modifikovaného slovesa, za nímž následoval lokativní předmět. V devíti větách bylo k lokativnímu předmětu připojeno atonické sloveso qù (去) a větná částice le (了). Z hlediska rytmu převažovala kombinace: dvojslabičný sled sestupný + čtyřslabičný sled sestupný (příklad a). V jedné větě došlo k tomu, že segment byl v čtyřslabičném akronymickém rytmu (dvojslabičný sled sestupný + dvojslabičný sled vzestupný) za nímž následovaly dvě příklonky ve formě daného atonického slovesa a větné částice (příklad b). Stejná rytmická kombinace se uplatnila i ve větě, kde se lokativní předmět objevil ve formě slova yíbiān (一边) (příklad c).

Příklad: a- // chōng-dao-hǎili-qu-le // spláchnout do moře

b- // huí-dao-qiánxiàn-qu-le // vrátit do vlasti

c- // shǎn-dao-yi-biānr-qu-le // uskočit stranou

Dále, stále v rámci složení MS + LP, se následující příklady vyskytly pouze jednou. První kombinace rytmu se skládala z dvojslabičného sledu sestupného, za nímž následoval dvojslabičný sled vzestupný s dvěma příklonkami, tedy záložkou shàng (上) a slovesem qù (去) (příklad a). Dále došlo ke kombinaci pětislabičného akronymického rytmu s větnou částicí le (了), jakožto příklonkou (příklad b). Třetí rytmická kombinace segmentu byla složena z dvojslabičného sledu sestupného a čtyřslabičného sledu sestupného, jehož součástí bylo zdůrazněně tónické osobní zájmeno a větná částice le (了) (příklad c). V následujícím případě došlo k tomu, že v segmentu vznikl čtyřslabičný akronymický rytmus, za nímž se nacházely dvě příklonky ve formě plně tónické záložky lǐ (里) a slovesa qù (去). Důvodem toho členění byly ikty, které spočívaly na slovech yáo (摇) a wěi (苇), proto bylo nejlepší brát výše zmíněnou záložku a sloveso za příklonky (příklad d). Poslední rytmická kombinace byla ve formě šestislabičného akronymického rytmu, kdy iktus spočíval na první, třetí a poslední slabice (příklad e).

- a - // bān-dao-shūjiàshang-qu // přemístit na policičku
- b - // diào-dao-yǎnjinglǐ-le // spadnout do oka
- c - // lún-dao-wǒ-bàogao-le // je řada na mě, abych podal zprávu
- d - // yáo-dao-lúwěilǐ-qu // odveslovat do rákosí
- e - // huí-dao-zhènglùshang-lai<sup>2</sup> // vrátit se na řádnou cestu

Následující případy šestislabičných segmentů se objevily v korpusu jednou. Za první se za postpozitivním slovesem vyskytl lokativní předmět se spojkou yǐhòu (以后). Segment byl v akronymickém rytmu, sestaven z dvou po sobě jdoucích dvojslabičných sestupných sledů, na které se navázal dvojslabičný vzestupný sled (příklad a). Za druhé před základním slovesem stálo příslovce a za postpozitivním slovesem lokativní předmět. Rytmus v tomto segmentu jsem rozdělila na příklonku a dvojslabičný sled sestupný, za nímž byl trojslabičný sled sestupný (příklad b). Za třetí byl za modifikovaným slovesem lokativní předmět a další sloveso nǎzhe (拿着). V tomto případě se segment skládal z tří dvojslabičných sestupných sledů (příklad c). Poslední výjimkou bylo příslovce, které se objevilo před základním slovesem a deiktické slovo s numerativem a podstatným jménem za postpozitivním slovesem. Daný segment měl opět charakter akronymického rytmu s předklonkou na začátku (příklad d).

Příklad: a - // bān-dao-běifang-yǐhòu // po přestěhování na sever

- b - // yě-bān-dao-nà<sup>4</sup>li-qu // také přestěhovat tam
- c - // dǎo-dao-zuǒshou-nǎzh // přehodit kufr do pravé ruky
- d - // jiū-dǎo-dao-nèi-zhī-shǒu // tak přehodit do druhé ruky

#### 4.5.1.6 Sedmi- a víceslabičné segmenty

Sedmi- a víceslabičné segmenty se objevily převážně v jednom kolónu, který byl složený ze dvou segmentů. V celém korpusu v rámci jednoslabičných sloves modifikovaných postpozitivním slovesem dao měly 8% zastoupení. Až na jednu výjimku oslabeně tónické neiktovou slabiku, mělo základní sloveso vždy plně tónickou prominenci.

V rámci sedmi- a víceslabičných segmentů ze syntaktického hlediska nalezneme nejruznější složení slov. Ve dvou větách stál za modifikovaným slovesem lokativní předmět. V prvním případě byl segment v rytmu tří po sobě jdoucích sestupných sledů (příklad a). Ve druhém případě se segment skládal z dvouslabičného sledu sestupného (MS) + předklonky (osobní zájmeno) + trojslabičného akronymického rytmu (LP), ke kterému byla připojena příklonka (větná částice) (příklad b). Dále se vyskytly dva případy, kdy před modifikovaným slovesem se nacházelo příslovce a za lokativní předmět. I zde byly oba segmenty v různém rytmu. První segment byl sestaven z předklonky (příslovce) a tří sestupných sledů, zatímco druhý segment se skládal z tří po sobě jdoucích sestupných sledů, kdy součástí posledního sledu byla záložka a sloveso *lái* (来) (příklad d). V jiných dvou větách se za postpozitivním slovesem objevilo jméno místa v přívlastku. V prvním případě byl segment v rytmu tří sestupných sledů (příklad e). V druhém případě došlo k čtyřslabičnému akronymickému rytmu, za kterým následovaly dvě příklonky (sloveso *qu* a větná částice *de*) spolu s dvojslabičným sledem vzestupným (příklad f). V poslední větě se před modifikovaným slovesem vyskytlo, jak osobní zájmeno, tak příslovce a za postpozitivním slovesem byl umístěn lokativní předmět. V tomto segmentu se uplatil akronymický rytmus, za nímž následovaly tři příklonky ve tvaru záložky *shàng* (上), slovesa *qù* (去) a větné částice *le* (了) (příklad g).

Příklad: a - // rǔ-dao-**zhěntou**-dǐxia-le // strčit pod polštář

b - // diào-dao-wo<sub>3</sub>-**yǎnjingli**<sup>3</sup>-le // spadnout do mého oka

c - // dou-yōng-dao-kàntai<sub>2</sub>-qiánmian // všichni se tlačili před tribunu

d - // gǎnkuai<sub>4</sub>-huí-dao-**zhèng**lushang-lai //

e - // pu<sup>1</sup>-dao-māma-d-huáilǐ // vrhnout se mamince do náruče

f - // pài-dao-guówài-qu-d-dàibiǎo //

g - // ta<sup>1</sup>-jiu-pá-dao-shùdǐngshang-qu-le // vyšplhal na vršek stromu

## 4.5.2 Segmenty s dvojslabičným základním slovesem

### 4.5.2.1 Segmenty pouze se základním slovesem

Základní dvojslabičné sloveso tvořilo nejmenší, tedy dvojslabičný segment. Tento případ se vyskytl dvakrát, ve větě o velikosti dvou kól a třemi nebo pěti segmentů. Rytmus segmentu byl buď sestupný (první slabika plně tónická a druhá atonická) (příklad a), nebo vzestupný (obě slabiky plně tónické s iktem na druhé) (příklad b).

Příklad: a - // táowang //

b - // liúwáng //

### 4.5.2.2 Segmenty pouze s modifikovaným slovesem

Dvojslabičné základní sloveso spolu s postpozičním slovesem tvořily trojslabičné segmenty, které se objevily v celém korpusu dvakrát. Opět ve větě o velikosti dvou kól skládajících se ze tří nebo čtyř segmentů. V rámci prominence byla první slabika vždy plně tónická, druhá oslabeně tónická neiktová a postpoziční sloveso atonické. Z tohoto důvodu měl pokaždé daný trojslabičný segment sestupný sled.

Příklad: // zēngjia<sub>1</sub>-dao //

### 4.5.2.3 Segmenty se základním i postpozičním slovesem

U tohoto typu segmentu vznikly nejrůznější kombinace s nejrůznějším počtem slabik, ve větě o velikosti jednoho až dvou kólech s třemi, čtyřmi nebo sedmi segmenty. Vše vždy v jednom případě.

Za prvé se v čtyřslabičném segmentu vyskytlo příslovce s modifikovaným slovesem. Rytmický vzorec byl následující: předklonka (oslabeně tónické neiktové příslovce) + sestupný trojslabičný sled (MS s první slabikou tónickou a s dvěma atonickými) (příklad a). Za druhé se také v rámci čtyřslabičného segmentu objevilo osobní zájmeno za modifikovaným slovesem. Celý segment byl v akronymickém rytmu (příklad b). Za třetí se za modifikovaným slovesem nacházel lokativní předmět. V tomto případě se jednalo o šestislabičný segment, jež se dělil na základní sloveso, jakožto dvojslabičný sled vzestupný, za nímž následoval trojslabičný sled vzestupný, tvořen postpozičním slovesem a lokativním předmětem, spolu s větnou částicí de (的) (příklad c). Za čtvrté v rámci desetislabičného segmentu stálo před modifikovaným slovesem prepoziční sloveso bèi (被) a za ním lokativní předmět spolu se slovesem qù

(去) a větnou částicí le (了). Rytmus daného segmentu se dělil na tříslabičný sled vzestupný, za nímž následuje příklonka ve formě postpozičního slovesa. Následný lokativní předmět měl akronymický rytmus, na který se vázaly dvě příklonky (dané sloveso a větná částice) (příklad d).

Příklad: a- // jiu-dǎohuan-dao // tak přehodit do

b- // qiānlian-dao<sub>4</sub>-tā // svěst vinu na něho

c- // ti-gāo-dao-zhàn-qián-d // dosáhnout předválečné

d- // bei-chōngjūn-dao-xīboliyà-qu-le // být poslán do vyhnanství na Sibiř

## 4.6 Vyhodnocení analýzy základních sloves s postpozičním slovesem dao (到)

V této části práce ukazují přehledové tabulky, které reflektují zjištěné výsledky. Data v tabulkách jsou popsána pod příslušnými tabulkami.

### 4.6.1 Segmenty s jednoslabičným základním slovesem

Typ segmentů	Absolutní četnost	Relativní četnost %
dvojslabičné	14	17
trojslabičné	11	13
čtyřslabičné	21	25
pěťslabičné	13	16
šestslabičné	18	21
vícslabičné	7	8

Tabulka č. 9: Velikost a četnost segmentů, jejichž součástí bylo ZJS a P dao

Třicet osm jednoslabičných modifikovaných sloves bylo součástí osmdesáti čtyř vybraných vět. Nejvíce se vyskytly v čtyřslabičných segmentech, a to v dvaceti jedna případech. Druhý nejhojnější počet výskytu byl zaznamenán v devatenácti větách, který patřil šestslabičným segmentům. V čtrnácti příkladových větách jsem našla daná modifikovaná slovesa v dvojslabičných segmentech a v třinácti větách v pěťslabičných segmentech. Dále se v jedenácti případech objevily trojslabičné segmenty a nejmenší početní zastoupení měly sedmi- a vícslabičné segmenty, jež se vyskytly v sedmi případech. Průměrná délka segmentů, jejichž součástí je modifikované sloveso, se pohybuje okolo 4,0 slabiky, což dle Oldřicha Švarného patří k vysokému počtu slabik (Švarný a kol., 1998, s. 24).

Typ prominence modifikovaného slovesa		Absolutní četnost	Relativní četnost %
Základní sloveso	zdůrazněně tónické	2	2
	plně tónické	78	93
	oslabeně tónické iktové	1	1
	oslabeně tónické neiktové	3	4
Postpoziční sloveso	atonické	84	100

Tabulka č. 10: Typy prominence a četnost ZJS a P dao

Co se týče prominence, tak v 93 % bylo základní sloveso plně tónické a ve 4 % mělo oslabeně tónickou iktovou prominenci. Dále ve 2 % jsem zaznamenala zdůrazněně tónickou prominenci a ve zbývajícím 1 % bylo základní sloveso oslabeně tónické neiktové. Postpoziční sloveso mělo ve všech případech, tedy 100 %, atonickou prominenci.

Pozice a typ gramatického sova okolo modifikovaného slovesa	Absolutní četnost	Relativní četnost %
MS stojící samostatně	14	17
lokativní předmět stojící za MS	37	44
temporální předmět stojící za MS	2	2
zájmeno v přívlastku stojící za MS	2	2
výraz <i>yikuàir</i> stojící za MS	2	2
ostatní stojící za MS	5	7
příslovce stojící před MS	9	11
osobní zájmeno stojící před MS	2	2
příslovce i osobní zájmeno stojící před MS	1	1
ostatní stojící před MS	2	2
příslovce stojící před MS a lokativní předmět stojící za MS	5	7
osobní zájmeno i příslovce stojící před MS a lokativní předmět stojící za MS	1	1
příslovce stojící před MS a osobní zájmeno stojící za MS	1	1
ostatní stojící před i za MS	1	1

Tabulka č. 11: Typy a četnost gramatických slov v segmentech s ZJS a P dao

Výše uvedená tabulka uvádí, že v 17 % se segment skládal pouze ze základního slovesa a postpozičního slovesa. Zbýlá procenta, stejně jako u sloves modifikovaných postpozičním slovesem *zai*, tvořila segmenty, ve kterých se nacházelo nejen modifikované sloveso, ale i různé druhy slov stojící před daným modifikovaným slovesem, za modifikovaným slovesem nebo před i za.

Z hlediska pozice za modifikovaným slovesem se nejčastěji objevil lokativní předmět a to v 52 %. Z 44 % byl segment tvořen pouze modifikovaným slovesem a lokativním předmětem, zatímco ve zbylých procentech bylo součástí segmentu také

příslovce, osobní zájmeno, a nebo jiný druh slov. Dále se za modifikovaným slovesem vyskytl výraz *yīkuàir* (一块儿), jméno času a zájmeno v přívlastku. Všechny případy měly 2% zastoupení. Zbýlých 7 % patří různým slovům, jež se vyskytla pouze jedenkrát a nelze je zařadit do výše zmíněných kategorií.

Další pozicí, na kterou jsem se zaměřila, byla pozice slov, jež stála před modifikovaným slovesem. Nejčastějším takovým to slovem bylo příslovce. Celkově mělo zastoupení 20%, avšak 11 % tvořily segmenty složené pouze z příslovce a modifikovaného slovesa, zatímco v 9% bylo příslovce součástí segmentu složeného z více druhů slov. Druhé největší zastoupení, v pozici před modifikovaným slovesem mělo osobní zájmeno, které se objevilo ve 4 %. Opět z tohoto počtu jedna polovina tvořila segmenty, ve kterých bylo pouze modifikované sloveso spolu s osobním zájmenem, zatímco druhá polovina byla tvořena osobním zájmenem a dalšími druhy slov.

Co se týče druhů slov, jež se objevily před i za modifikovaným slovesem, tak nejčastěji se vyskytla kombinace příslovce + MS + LP, a to v pěti větách, tedy 7 %. Zbýlé kombinace se objevily pouze jednou a měly 1% zastoupení. Zaprvé osobní zájmeno spolu s příslovcem + MS + LP, zadruhé příslovce + MS + osobní zájmeno. Poslední, nebo-li třetí případ byl tvořen složitým segmentem, jehož součástí bylo mnoho druhů slov. Z tohoto důvodu jsou slova, jež se vyskytly kolem modifikovaného slovesa, pojmenovány pod názvem „ostatní“

Typ rytmu v segmentu		Absolutní četnost	Relativní četnost %
jeden sestupný sled	samotný sestupný sled	14	17
	předklonka + sestupný sled	13	16
kombinace dvou a více sestupných sledů	dva a víc sestupné sledy	32	38
	předklonka + dva a více sestupné	4	5
akronymický rytmus	čtyřslabičný akronymický segment	5	6
	vícslabičný akronymický segment	2	2
	příklonka + akronymický segment	2	2
	akronymický segment + příklonka/y	10	12
ostatní		2	2

Tabulka č. 12: Typ rytmu a četnost segmentů, jejichž součástí bylo ZJS a PS dao



Z tabulky lze vyčíst, že segmenty, jejichž součástí byla jednoslabičná základní slovesa, se nejčastěji skládaly z více sestupných sledů (38 %). Druhý nejhojnější výskyt se objevil u dvojslabičných segmentů. Ve všech dvojslabičných segmentech došlo k jednomu sestupnému sledu. V některých případech sestupnému sledu předcházela předklonka. Tento jev nastal ve všech trojslabičných segmentech (16 %) a pak zřídka ve čtyřech až sedmi slabičných segmentech (5 %). Dalším rytmem byl akronymický rytmus, který byl nalezen v 22 %, v různých kombinacích, jež jsou podrobněji rozepsány v tabulce. Malé procento tvoří kategorie „ostatní“, jejíž součástí byly takové druhy segmentů, které nebylo možné zařadit do předcházejících skupin (2 %).

#### 4.6.2 Segmenty s dvojslabičným základním slovesem

Typ segmentů		Absolutní četnost	Relativní četnost %
segment tvořen základním slovesem	dvojslabičné	2	25
segment tvořen modifikovaným slovesem	trojslabičné	2	25
segment tvořen nejen modifikovaným slovesem	čtyřslabičné	2	25
	šestislabičné	1	12,5
	desetislabičné	1	12,5

Tabulka č. 13: Typy prominence a četnost, jejichž součástí bylo ZDS a PS dao

V osmi větách se vyskytlo osm dvojslabičných základních sloves, jež tvořily tři typy segmentů. První typ byl složen pouze ze základního dvojslabičného slovesa. Druhý se skládal nejen ze základního slovesa, ale i postpozičního. Třetí byl tvořen modifikovaným slovesem a jinými druhy slov. Ve dvou případech, se objevil dvojslabičný segment (ZS). V dalších dvou větách byl trojslabičný segment (MS). Oba případy měly 25% zastoupení. V rámci segmentu, který byl tvořen nejen modifikovaným slovesem, se ve dvou případech objevil čtyřslabičný segment (25 %), a jedenkrát šestislabičný i desetislabičný (12,5 %).

Typ prominence		Absolutní četnost	Relativní četnost %
první slabika základního slovesa	plně tónická	7	87,5
	atonická	1	12,5
druhá slabika základního slovesa	plně tónická	3	37,5
	oslabeně tónická neiktová	2	25
	atonická	3	37,5
postpoziční sloveso	oslabeně tónická neiktová	1	12,5
	atonická	7	87,5

Tabulka č. 14: Typy prominence a četnost ZDS a PS dao

V 87,5 % mělo základní dvojslabičné sloveso první slabiku plně tónickou, zatímco zbylých 12,5 % mělo první slabiku atonickou. Druhá slabika dvojslabičného slovesa byla v 37,5 % plně tónická a atonická, v 12,5 % oslabeně tónická neiktová. Co se týče postpozičního slovesa, tak v 87,5 % bylo atonické a ve zbylých 12,5 % oslabeně tónické iktové.

Pozice a typ gramatického slova okolo modifikované slovesa	Absolutní četnost	Relativní četnost %
základní sloveso stojící samostatně	2	25
modifikované sloveso stojící samostatně	2	25
lokativní předmět stojící za MS	1	12,5
osobní zájmeno stojící za MS	1	12,5
příslowce stojící před MS	1	12,5
prepoziční sloveso stojící před MS a lokativní předmět stojící za MS	1	12,5

Tabulka č. 15: Typy a četnost gramatických slov v segmentech s ZDS a PS dao

Z tabulky lze vyčíst, že v 50 %, tedy čtyřech případech nebylo v daných segmentech žádné jiné slovo, než základní nebo modifikované sloveso. V dalších 50 % se segment skládal nejen z modifikovaného slovesa, ale i různých slov. Z hlediska pozice za modifikovaným slovesem se ve dvou případech, tedy 25 % objevil lokativní předmět. Jednou v kombinaci prepoziční sloveso + MS + LP a podruhé pouze MS + LP. V rámci pozice před modifikovaným slovesem, v jedné větě stálo osobní zájmeno a ve druhé příslowce, obě kombinace zastupovaly 12,5 %.

Typ rytmu v segmentu		Absolutní četnost	Relativní četnost %
jeden sestupný sled	samotný sestupný sled	3	37,5
	předklonka + sestupný sled	1	12,5
akronymický rytmus	čtyřslabičný akronymický segment	1	12,5
jeden a více vzestupných sledů	samotný vzestupný sled	1	12,5
	více vzestupných sledů + příklonka	1	12,5
ostatní		1	12,5

Tabulka č. 16: Typ rytmu a četnost segmentů, jejichž součástí bylo ZDS a PS dao

Nejčastější rytmus segmentu byl sestupný sled, který se objevil v dvojslabičných nebo trojslabičných segmentech a zastupoval 37,5 %. Jedenkrát, opět v rámci trojslabičného segmentu, se vyskytla rytmická kombinace předklonka a sestupný sled. V čtyřslabičném segmentu jsem také pouze jedenkrát zaznamenala akronymický rytmus. Oba případy měly 12,5% zastoupení. Vzestupný sled byl zaznamenán dvakrát. Jednou se segment skládal pouze ze samotného vzestupného sledu, v dvojslabičném segmentu s iktem na druhé slabice. Podruhé vznikla kombinace: vzestupný sled + příklonka. Poslední desetislabičný segment byl velmi složitý, protože obsahoval výše zmíněné typy rytmu, proto ho nebylo možné zařadit do předcházejících kategorií, a tak byla vytvořena skupina „ostatní“.

## 5 Závěr

Za cíl mé práce jsem si stanovila podrobnou analýzu sloves modifikovaných postpozičními slovesy *zai* a *dao*. Vytvořila jsem základní přehled sloves, jež mohou být modifikována danými postpozičními slovesy, a poté jsem provedla jejich prosodickou analýzu. V prosodické analýze jsem se zaměřila na syntaktickou strukturu segmentů, ve kterých se daná modifikovaná slovesa nacházela. Zjištěné výsledky u jednotlivých postpozičních sloves jsem navzájem komparovala. Záměrem práce bylo také na základě analýzy korpusu potvrdit nebo vyvrátit některá tvrzení objevující se v odborné literatuře.

V teoretické části jsem okrajově přiblížila problematiku modifikovaných sloves, vysvětlila pojem postpoziční slovesa a zmínila se o jednotlivých druzích modifikátorů. Dále jsem se věnovala sémantice sloves, jež lze modifikovat. S ohledem na následující prosodickou analýzu jsem vymezila pojmy, jako je rytmické členění, sedm stupňů prominence a zaobírala jsem se i systémem prosodické transkripce. Na základě USJČ jsem zhotovila korpus, který obsahuje věty s danými postpozičními slovesy. Po zpracování podkladu jsem vytvořila přehled základních sloves, jež k sobě připojují postpoziční slovesa. Následně jsem analyzovala prosodické vlastnosti a syntaktické složení segmentů, ve kterých se modifikovaná slovesa nacházela. V analytické části jsem předložila přehled daných základních jednoslabičných a dvojslabičných sloves. Po vytvoření přehledu jsem rozebrala a zobecnila segmenty, ve kterých se výše zmíněná slovesa objevila. Nakonec jsem získané údaje zestručnila a vložila do přehledových tabulek.

V analyzovaném korpusu jsem identifikovala 75 jednoslabičných a 29 dvojslabičných sloves, modifikovaných sloves postpozičním slovesem *zai* a 38 základních jednoslabičných a 8 dvojslabičných sloves, modifikovaných postpozičním slovesem *dao*. Daná základní slovesa se vyskytovala v 373 větách, jež z prosodického hlediska byla součástí 374 segmentů. 282 segmentů příslušelo k základním slovesům modifikovaným postpozičním slovesem *zai* a zbylých 92 segmentů k základním slovesům, modifikovaných postpozičním slovesem *dao*.

Z analýzy vyplynulo, že průměrná délka věty, ve kterých se dané segmenty vyskytly, byla většinou o velikosti dvou kól, zatímco kóla nesla segmenty o velikosti dvou až deseti slabik. Průměrná rychlost promluvy segmentů byla okolo 4,1 slabiky,

což lze s ohledem na zjištění Oldřicha Švarného považovat za relativně vysoký počet (Švarný a kol., 1998, s. 24).

Během výzkumu jsem zjistila, že základní jednoslabičná slovesa byla ve zkoumaném korpusu častěji modifikovaná postpozičním slovesem *zai* než *dao*. V obou dvou případech se nejčastěji vyskytly v segmentech o velikosti 4 slabik, jelikož na sebe převážně vázala dvojslabičný lokativní předmět, nebo jednoslabičný lokativní předmět s příklonkou. Nejméně se modifikovaná slovesa objevila v segmentech o velikosti 7 a více slabik, kde před modifikovaným slovesem stálo převážně příslovce, osobní zájmeno, nebo kombinace obojího a za modifikovaným slovesem stál lokativní předmět. Další výskyt byl zaznamenán v dvojslabičných segmentech, které byly tvořeny pouze modifikovanými slovesy. Trojslabičné segmenty s postpozičním slovesem *zai* byly z větší části tvořeny příklonkou a modifikovaným slovesem, občas modifikovaným slovesem a lokativním předmětem. Segmenty s postpozičním slovesem *dao* byly tvořeny pouze příklonkou, ve formě příslovce nebo osobního zájmena a modifikovaným slovesem. Dále se modifikovaná slovesa vyskytla v pěti a šestislabičných segmentech, kde se opět nejčastěji vázala s lokativním předmětem.

Na lokativní předmět se většinou ptáme otázkami, „kde? kam? odkud? kudy?“, jak je uvedeno v publikaci PGČ, a protože postpoziční slovesa *zai* a *dao* se obvykle kladou za základní slovesa, která vyjadřují činnost, jejímž výsledkem je přemístování a umístování objektu „někam“, tak je vysvětlen velký výskyt lokativního předmětu, který byl součástí nejen čtyřslabičných segmentů. Avšak během analýzy jsem narazila nejen na lokativní předmět nacházející se za modifikovanými slovesy, ale i na výrazy *yíkuair* (一块) a *yìqi* (一起), které se vyskytly u sloves, jejichž překlad primárně zaznamenal „dát něco dohromady“. Dále se u segmentů, jež byly modifikovány postpozičním slovesem *dao* objevil další jev, a to, že za modifikovaným slovesem následovalo temporální předmět (jméno času) nebo osobní zájmeno. Takovéto druhy slov nenalezneme za slovesy modifikovanými postpozičním slovesem *zai*. Z hlediska pozice před modifikovaným slovesem se v obou případech nejčastěji objevilo příslovce a osobní zájmeno.

Co se týče tónové prominence slabik, jak u sloves s postpozičním slovesem *zai*, tak i *dao*, bylo základní jednoslabičné sloveso ve více jak 90 % plně tónické. Zbývající výskyty nesly zdůrazněně tónickou, oslabeně tónickou iktovou i neiktovou

prominenci. Prominence základního slovesa byla oslabena v případech, kdy mu předcházelo příslovce, nebo naopak za ním následovala některá ze slabik lokativního předmětu, jež byly prominentnější než základní sloveso. Dle mého názoru chtěl mluvčí podtrhnout nejdůležitější význam svého sdělení, proto jsou dané slabiky prominentně výraznější než základní sloveso, jelikož sloveso neneslo nejpodstatnější informaci. Postpoziční sloveso bylo ve všech případech atonické atónové.

Rytmus segmentů, jejichž součástí byla slovesa modifikovaná postpozičním slovesem *zai* i *dao*, se převážně skládal z jednoho a více sestupných segmentů, kterým občas předcházela předklonka. Druhý nejčastější výskyt byl akronymický rytmus, kde převážně došlo ke kombinaci akronymického sledu spolu s příklonkou. Výskyt vzestupných sledů byl v malém množství zaznamenán pouze u sloves, která byla modifikovaná postpozičním slovesem *zai*.

Dvojslabičná základní slovesa modifikovaná postpozičním slovesem *zai* se vyskytla ve třikrát větším počtu než slovesa modifikovaná postpozičním slovesem *dao*. V obou případech se vyskytl jev, kdy se základní sloveso nenacházelo spolu s postpozičním slovesem v jednom segmentu, jelikož postpoziční sloveso bylo součástí následujícího segmentu. Segmenty, ve kterých bylo základní sloveso modifikované postpozičním slovesem *dao*, byly nejvíce (ve stejném počtu) složeny ze dvou, tří nebo čtyř slabik. Dvojslabičné segmenty byly tvořeny pouze základním slovesem, trojslabičné pouze modifikovaným slovesem a čtyřslabičné modifikovaným slovesem a jinými druhy slov. Naproti tomu segmenty, ve kterých bylo základní sloveso modifikované postpozičním slovesem *zai*, měly největší výskyt v trojslabičných segmentech. Je však třeba zmínit, že do této hodnoty jsem počítala dohromady ty segmenty, jež byly složeny jak ze samotného modifikovaného slovesa, tak i segmenty, které byly tvořeny příklonkou a základním slovesem. Kdybychom výše zmíněné segmenty počítaly zvlášť, tak největší zastoupení měly segmenty o velikosti 7 slabik.

Z hlediska syntaktického složení segmentů, které obsahovaly dvojslabičná základní slovesa, se v obou případech nejčastěji za modifikovaným slovesem objevil lokativní předmět. U segmentů s postpozičním slovesem *zai* jsem opět narazila na výrazy *yíkuair* (一块) a *yìqi* (一起), které se také vyskytly u sloves, jejichž překlad primárně zaznamenal „dát něco dohromady“. V pozici před modifikovaným

slovesem, jak u sloves modifikovaných postpozičním slovesem *zai*, tak i *dao*, převážně stálo příslovce a osobní zájmeno. V segmentech s postpozičním slovesem *dao* jsme zaznamenali i prepoziční sloveso.

Z hlediska prominence se první slabika základního dvojslabičného slovesa u modifikovaných sloves postpozičním slovesem *zai* vyskytla v 90 % v plně tónické prominenci, a ve zbylých procentech v zdůrazněně tónické. Druhá slabika byla převážně v atonické prominenci, avšak jednou jsem zaznamenala i oslabeně tónickou neiktovou. Dále jsem objevila slabiku plně tónickou iktovou, které předcházela plně tónické neiktové slabice, a také plně tónickou neiktovou slabiku, které předcházela zdůrazněně tónické. Třetí slabika, nebo-li postpoziční sloveso bylo převážně v atonické prominenci, až na dvě výjimky, a to oslabeně tónické neiktové slabiky. U segmentů, ve kterých byla základní slovesa modifikována postpozičním slovesem *dao*, měla první slabika nejčastěji plně tónickou prominenci a v některých případech i atonickou. Druhá slabika se objevila v plně tónické, oslabeně tónické a atonické prominenci. Třetí slabika, tedy postpoziční sloveso *dao*, stejně jako postpoziční sloveso *zai*, se vyskytlo v oslabeně tónické a tónické prominenci.

Rytmické složení v obou případech bylo převážně v sestupném sledu, kterému občas předcházela příklonka. Další výskyt byl v akronymickém rytmu, který se vyskytl v nejrůznějších kombinacích (viz. tabulky výše). Stejně jako u jednoslabičných sloves, modifikovaných postpozičním slovesem *zai*, tak i u dvojslabičných sloves, se segmenty vyskytly vzestupném sledu. Tento jev nevznikl u sloves modifikovaných postpozičním slovesem *dao*.

Na základě údajů uvedených v odborných publikacích *Úvod do studia hovorové čínštiny* a *Prozodická gramatika čínštiny* od O. Švarného a D. Uhra se potvrdilo tvrzení, že všechna jednoslabičná základní modifikovaná slovesa nesou tón (v různých prominencích), zatímco postpoziční sloveso mají atonickou prominenci. U dvojslabičných sloves tvrzení, že je první slabika tónická a druhá atonická se nepotvrdila tak, jak u teorie jednoslabičných základních sloves. V jednom případě jsme u základního slovesa zaznamenali první slabiku atonickou a druhou plně tónickou, také některé druhé slabiky byly v oslabeně tónické neiktové prominenci. Co se týče postpozičních sloves, v některých případech byla zaznamenána oslabeně tónická iktová i neiktová prominence. Další výrok, který najdeme v literatuře *Gramatika hovorové*

*čínštiny v příkladech*, uvádí, že postpoziční slovesa jsou jednou z variant, jak přidat k základnímu slovesu lokativní předmět. Tento výrok koresponduje s výsledky mé analýzy, jelikož se většina modifikovaných sloves v korpusu vázala s lokativním předmět. Nicméně během analýzy jsem objevila případy, kdy za postpozičním slovesem stály výrazy *yíkuair* (一块) nebo *yìqi* (一起), a nebo osobní zájmeno. Z výzkumu vyplývá, že by bylo vhodné upravit definici postpozičních sloves ve vztahu k druhům slov, jež se mohou vázat s danými modifikovanými slovesy. Potvrzeno bylo i další tvrzení říkající, že slovesa primárně vyjadřující činnost přemístění a umístění objektu „někam“, mohou být přidána k postpozičním slovesům *zai* a *dao*. Avšak v příkladových větách jsem narazila i na modifikovaná slovesa, která na sebe vázala jméno času. Na jméno času se většinou ptáme otázkou „kdy?“, tím pádem základní slovesa nevyjadřují činnost přemístění a umístění objektu.

Výsledky mé práce poukázaly na zajímavé jevy, jež vedou k dalším otázkám. První otázka spočívá u sémantiky základních sloves, která mohou na sebe vázat postpozičními slovesa *zai* a *dao*. Jak z výzkumu vyplynulo, postpoziční sloveso *dao*, se vázalo i se slovesy, jež uvozují čas. Z tohoto důvodu by bylo vhodné adekvátně rozšířit definice v odborné literatuře o tuto informaci. Další otázky, které tato práce přinesla, jsou: proč se v některých segmentech nenacházelo postpoziční sloveso spolu se základním slovesem a z jakého důvodu se u některých postpozičních slovesech vyskytla oslabeně tónická iktová i neiktová prominence.



## 6 Resumé

The bachelor thesis introduces the result of my prosodic analysis of postpositional verbs **zai** and **dao**. I analysed 373 sentences and 374 segments, which contained postpositional verbs **zai** and **dao**. I took the sentences from the *Learner's Dictionary of Modern Chinese* based on a research conducted by Oldřich Švarný.

According to my research, the example sentences in the prosodic transcription included 285 segments, which inside contained 75 one-syllable and 29 two-syllable basic verbs modified by postpositional verb **zai** also 92 segments, which contained 38 one-syllable and 8 two-syllable basic verbs modified by postpositional verb **dao**.

The most frequent segments, which contained postpositional verbs **zai** and **dao** had four-syllable and the least frequent segments had seven and more-syllable. The analysis has shown, that according to syntax combination before modified verbs mostly stative adverb or personal pronoun, behind was locative object. The one-syllable basic verb was on full tone prominences, the two-syllable basic verb had first syllable full tone prominences and second one was on atonic prominences. The postpositional verb was on atonic tones prominences. Both of postpositional verbs were in part of segments which mostly had falling sequencing.

Key words: postpositional verbs **zai** and **dao**, segments, prosodic transcription, syllable, stative adverb, personal pronoun, locative object, prominences, falling sequencing

## 7 Seznam použité literatury

CHEN, Gwang-Tsai. *The pitch range of English and Chinese speakers* [online]. *Journal of Chinese Linguistics*. 1974, Vol. 2, No. 2. [cit. 28. 3. 2017]. Dostupné z:

[http://www.cuhk.edu.hk/journal/jcl/jcl/chin\\_lin/2/content\\_2.html](http://www.cuhk.edu.hk/journal/jcl/jcl/chin_lin/2/content_2.html)

ČERNÝ, Jiří. *Úvod do studia jazyka*. Olomouc: Rubico 2008, 248 s. ISBN 978-80-7346-093-8.

KANE, Daniel. *Knížka o čínštině*. Vyd. 1. Překlad Lukáš Havlíček. Mirošovice: DesertRose, 2009. ISBN 978-80-903296-1-4.

NORMAN, Jerry. *Chinese*. New York: Cambridge University Press, 1988, 292 s.

POSPĚCHOVÁ, Zuzana. *Prosodic Transcription of Standard Chinese and its Use in Teaching* [online]. *Acta Linguistica Asiatica*. 2016, Vol. 6, No. 1, p. 35-45. ISSN: 2232-3317. [cit. 6. 3. 2017]. Dostupné z: <http://revije.ff.uni-lj.si/ala/issue/viewIssue/539/341>

ROSS, Claudia a Jing-heng Sheng MA. *Modern Mandarin Chinese grammar: a practical guide*. New York: Routledge/Taylor, 2006, xxvi, 397 s.

SUN, Chaofen. *Chinese: A Linguistic Introduction*. New York: Cambridge University Press, 2006, 234 s.

ŠVARNÝ, Oldřich a kol. *Hovorová čínština v příkladech 3*. Olomouc: Univerzita Palackého, 1998, 251 s.

ŠVARNÝ, Oldřich a UHER, David. *Prozodická gramatika čínštiny*. Olomouc: Univerzita Palackého, 2014. 163 s.

ŠVARNÝ, Oldřich a UHER, David. *Úvod do studia hovorové čínštiny*. Olomouc: Univerzita Palackého. 1997, 230 s. (2. přepr. vyd. Hovorová čínština: úvod do studia hovorové čínštiny. Olomouc: Univerzita Palackého, 2001, 190 s.).

ŠVARNÝ, Oldřich. *Učební slovník jazyka čínského I-IV*. Olomouc: Univerzita Palackého, 2000. 4. sv. (I. díl. 1998. lxiii+grafy (50) + 289 s.; II. díl. 1999. s. 290-799.; III. díl. 1999. s. 800-1311.; IV. díl. 2000. s. 1312-1731 + 96 + 22 + xxi.).

ŠVARNÝ, Oldřich, Ťing-ju ROTTEROVÁ, Jarmila KALOUSKOVÁ, Josef BARTŮŠEK. *Úvod do hovorové čínštiny*. Praha: Státní pedagogické nakladatelství, 1967, 606s. Vysokoškolské příručky.

ŠVARNÝ, Oldřich, Olga LOMOVÁ a Tchang Jün-ling RUSKOVÁ. *Gramatika hovorovej čínštiny v príkladoch: Gramatika hovorové čínštiny v príkladech*. Bratislava: Univerzita Komenského, 1993, 304 s. ISBN 80-223-0534-0.

TŘÍSKOVÁ, Hana. *Za Oldřichem Švarným a jeho prozodickou transkripcí čínštiny*. [online]. *Nový Orient*. 2011, č. 3, s. 40-43 [cit. 1.5.2015]. ISSN 0029-5302. Dostupné z: [http://www.orient.cas.cz/miranda2/export/sitesavcr/data.avcr.cz/humansci/orient/kontakty/pracovnici/publikace/Triskova/Svarny\\_NO\\_2011\\_No3.pdf](http://www.orient.cas.cz/miranda2/export/sitesavcr/data.avcr.cz/humansci/orient/kontakty/pracovnici/publikace/Triskova/Svarny_NO_2011_No3.pdf)

TŘÍSKOVÁ, Hana. *Prozodická transkripce čínštiny O. Švarného: Čtyři historické verze* [online]. *Nový Orient*. 2011, roč. 66, č. 4, s. 45-50. ISSN 0029-5302. [cit. 6. 3. 2017]. Dostupné z: [http://www.orient.cas.cz/miranda2/export/sitesavcr/data.avcr.cz/humansci/orient/kontakty/pracovnici/publikace/Triskova/Svarnx\\_NO\\_2011\\_No4.pdf](http://www.orient.cas.cz/miranda2/export/sitesavcr/data.avcr.cz/humansci/orient/kontakty/pracovnici/publikace/Triskova/Svarnx_NO_2011_No4.pdf)

## **8 Přílohy**

### **8.1 Přílohy na CD**

Příloha č. 1: Korpus sloves s postpozíčním slovesem **zai**

Příloha č. 2: Korpus sloves s postpozíčním slovesem **dao**